

Riksdagen
Stenografiska uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2006/07:31

Fredagen den 15 juni

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:31

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Cecilia Malmström

**Återrapport från ministerrådsmöte den 14 och 15 maj
2007**

**Information och samråd inför ministerrådsmöte den 17–
19 juni 2007**

**Information och samråd inför extra ministerrådsmöte
den 25 juni 2007**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar utrikesministern och statsrådet Malmström med medarbetare varmt välkomna till nämnden. Vi presenterar tjänstemän i den mån de behöver föredra eller svara på frågor.

Vi går nu in på behandlingen av allmänna frågor och yttre förbindelser. Innan vi gör det ska jag nämna att utrikesutskottet informerades i går av kabinetssekreterare Belfrage angående rådet för Allmänna frågor och yttre förbindelser. Man får anta att fördragsfrågan i viss utsträckning ingick.

Det har också varit saksamråd i fördragsfrågan i det för ändamålet sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet den 27 april och den 29 maj. Ett betänkande justerades i går. Hur vi ska göra med det återkommer jag till när vi kommer in på fördragsfrågan på rådsagendan. Det kommer vi strax att göra med statsrådet Malmström.

En sammanfattning av alla slutsatser är utsända tidigare. De ligger som brukligt i den blå mapp som ni inte fick förrän i dag.

Vi börjar med återrapport från ministerrådsmötet den 14 och 15 maj. Det har sänts ut diverse återrapporter även vad gäller försvars- och bistandsfrågor. Eftersom de statsråden

inte är här kan man spara frågor om de punkterna till ett kommande tillfälle. Jag är säker på att utrikesministern kan svara på det mesta om man har frågor.

Jag lämnar ordet till utrikesministern, om han vill tillägga något. Det finns, som sagt, skriftliga rapporter utsända.

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det finns en skriftlig rapport och jag har ingenting att tillägga till den. Jag har glömt vad som stod i den, måste jag medge. Den har nämndens ledamöter läst.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Eftersom ingen har något att fråga utrikesministern med anledning av återrapporten lägger vi den till handlingarna.

Vi går nu in på information och samråd inför rådsmötet den 17–19 juni.

Ni ser att vi har ytterligare en punkt som heter Information och samråd inför extra ministerrådsmöte den 25 juni vad gäller handel. Den tar vi upp på slutet om det är något särskilt. Vi återkommer till den frågan på nämndens sammanträde på onsdag.

Vi börjar med allmänna frågor och yttre förbindelser. Vi tar fram den blå agendan. Vi tar som vanligt A-punkterna sist.

Vi har också punkt 3, Europaparlamentet. Vi tackar för den information som vi har fått i den frågan.

Nu går vi in på punkt 4, Arbetet med fördragsreformen. Jag utgår ifrån att statsrådet Malmström är föredragande, men det går bra för vilket av statsråden som helst att hoppa in.

Det här är för nämndens del en diskussionspunkt där vi ska fatta beslut om upplägg inför fortsatta förhandlingar. Det ska vi göra mot bakgrund av det justerade KUU-betänkandet. Vi är i ett läge där sakbehandlingen har skett i det sammansatta utskottet och det har antagits ett betänkande i frågan. Vi ska respektera det och utgå ifrån det som Sveriges riksdags förhandlingsposition som vi sänder regeringen till handa inför rådet.

Det finns en v- och mp-reservation vars innehåll är känt.

I går eftermiddag kom det en rapport efter KUU. Där inträder förhandlingsstadiet där EU-nämnden får jobba lite extra med frågan. Den rapporten kan ligga till grund för frå-

gor och diskussion med statsrådet. Vi försöker hålla oss till det.

2006/07:31
15 juni

Allmänna fördragsfrågor under våren har ju i stort sett behandlats. Vi försöker hålla diskussionen i dag till det som faktiskt ligger på bordet inför allmänna rådet som ligger närmast framför oss. Vi återkommer till statsministersamråd inför slutförhandlingarna.

Därmed lämnar jag ordet till statsrådet.

Anf. 4 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! God morgon till nämndens ledamöter. Det har ju varit mycket diskussioner kring fördraget. Vi har bråda dagar framför oss. Vi har från regeringens sida verkligen vinnlagt oss om att försöka informera EU-nämnden och övriga berörda organ så mycket det någonsin är möjligt.

Jag börjar med att tala om den middag som ska vara på söndagskvällen och går sedan in på själva rådsmötet där vi ska ta slutsatser kring en del andra punkter.

Det är alltså en middag på söndag kväll med utrikesministrar och motsvarande. Där kommer man att diskutera fördragsfrågan. Den rapport som nämnden har fått är underlag.

Syftet är att stämma av läget i debatten inför det stora rådsmötet och pejla stämningarna och försöka få så stor konsensus som möjligt i så många frågor som möjligt.

Mycket av rapporten som nämnden har läst känns igen från diskussioner som vi har haft tidigare under våren. Det handlar i stora delar om de frågor som regeringen tidigare har redogjort för och samrått om i riksdagen, EU-nämnden och KUU.

Det är viktigt att konstatera att ordföranderapporten bekräftar den målsättning och inriktning i fördragsfrågan som ordförandeskapet har haft hela tiden. Det ligger också i linje med vad vi har drivit från svensk sida.

Målsättningen är, som ni vet, att man ska nå enighet om hur ett kommande fördrag ska se ut och ett mandat för en regeringskonferens som ska kunna sammankallas kort efter toppmötet. Målet avslutas före årsskiftet. Om det går som planerat kan man ratificera och ha ett nytt fördrag på plats före Europaparlamentsvalet 2009. Det var en ambition som man uttalade i Berlin. Jag tror att det finns ett brett stöd för det här i riksdagen också.

Avsikten är att bevara de viktiga institutionella reformerna i det konstitutionella fördraget genom att göra tillägg i befintliga fördrag. Det betyder att dagens EU-fördrag skulle bestå men justeras i enlighet med innehållet i det konstitutionella fördraget. Även EG-fördraget skulle justeras och byta namn till Fördrag om unionens funktionssätt.

Att man gör namnbytet har att göra med att unionen ska bli en enhet som juridisk person och att man inte ska behöva göra skillnad mellan EG och EU längre.

Rapporten redovisar ett antal frågor som har diskuterats. Det är en lista på sex frågor som man vill att det ska diskuteras kring på söndag kväll. Det är ingen uttömmande lista.

Vi har tidigare diskuterat Köpenhamnskriterierna om unionens utvidgning och något om klimat och energi. De är fortfarande aktuella inför toppmötet. Regeringen kommer att driva den linje som vi har redovisat här och som jag har uppfattat att vi har fått stort stöd för.

Jag ska kort kommentera de sex frågorna. Jag svarar naturligtvis gärna på frågor sedan.

Den första frågan handlar om det som vi också har pratat om, nämligen unionens symboler – flagga, hymn, motto och så vidare – och om det finns en enighet om att detta kan lyftas ut ur fördraget. Det handlar också om att principen om unionsrättens företräde inte explicit behöver nämnas. Det är en fråga där vi instämmer.

Den andra frågan gäller att justera viss terminologi. Det handlar om att kalla det för fördrag, enligt vad jag tidigare sade, och att byta ut det som föreslogs vara den europeiske utrikesministerns titel. Han kanske kan fortsätta att heta hög representant, eller vad det kan vara.

Detta råder det stor enighet om. Jag bedömer att det inte kommer att bli någon debatt om de här frågorna.

Den fråga som det fortfarande råder oklarhet om är stadgan om grundläggande rättigheter. Vi vet att det i vissa länder finns stort motstånd mot detta, framför allt att göra den bindande. Det har diskuterats, och jag tror att alla länderna är överens om, att man kanske kan lyfta ut den och göra den till ett annex med referens. Den skulle då fortfarande vara bindande. Vi tycker att det är viktigt att den är bindande. Det ger ett mervärde till det europeiska samarbetet. Vi hoppas att vi kan få framgång i den frågan. Den är fortfarande inte löst.

Den fjärde frågan handlar om särdragen inom unionens utrikes- och säkerhetspolitik. Det är möjligt att vi inte har hunnit diskutera den frågan här i nämnden. Den kan väcka en del frågor. Det handlar helt enkelt om att tydliggöra att utrikespolitiken fortfarande är av mellanstatlig karaktär och att det inte sker någon förändring på det området. Det är för att markera för vissa länder – framför allt Storbritannien. Man ska inte omförhandla någonting. Den är fortfarande av mellanstatlig karaktär. Det handlar om ett förtydligande. Där har vi inga synpunkter. Det får naturligtvis inte försämra möjligheten att bedriva ett samarbete, men det handlar om ett förtydligande.

Den femte frågan handlar om avgränsning av unionens kompetens. I förslaget till konstitution för Europa finns det förslag till förbättringar. Det innehåller principen att unionen enbart har de befogenheter som anges i fördraget. Som vi tidigare har diskuterat har en del länder problem med detta. Det finns en oro från framför allt två medlemsländer, Tjeckien och Nederländerna, för att unionens befogenheter inte är tillräckligt tydligt avgränsade. Det kan uppstå ett ytterligare förtydligande här. Jag tror att vi kan vara ense om att ju mer man förtydligar den här typen av frågor desto bättre är det, förutsatt att balansen fortfarande är densamma.

I det förslag till diskussion som skickades ut i går finns det en något märklig formulering om kompetensen inom EU och medlemsstaterna. Vi tror att det kan röra sig om ett översättningsfel eller skrivfel. Det handlar naturligtvis om EU:s kompetens. EU har ingenting att göra med kompetensen i medlemsländerna. Meningen är konstigt formulerad. Vi har inte kunnat hitta någon annan politisk tanke bakom den. Någon form av förtydligande kan det alltså bli.

Den sista frågan handlar om det nationella parlamentet. Det har jag fått frågor om flera gånger här. Det är en fråga som är angelägen för riksdagen. Den är angelägen för oss också. Vi är mycket angelägna om att det inte ska försvagas på något sätt.

Det är några medlemsländer som vill förtydliga ytterligare. Man har talat om gula och röda kort. Det kan bli någon form av ytterligare förtydligande här, och det har vi heller inget emot så länge det inte blockerar unionen. Vi har till exempel inte velat acceptera tanken på något rött kort, för då omkullkastar man på något sätt hela unionens funktionssätt.

Men ytterligare förtydliganden och förklaringar som uppmärksammar de nationella parlamentens inflytande är naturligtvis bra.

Förhoppningsvis kan detta ge en balanserad bild av läget i debatten. Det finns givetvis möjlighet att resa andra frågor, men ordförandeskapet vill att detta diskuteras.

Den 19 juni är det sherpamöte. De kommer att få sig tillsänt ett ganska omfattande tekniskt dokument som tjänar som underlag. Det kommer naturligtvis att sändas till nämnden så fort vi får det.

Den 20 juni har ni möjlighet att diskutera detta och andra frågor med statsministern. Och vi kan säkert diskutera förutsättningarna för att ta kontakt under själva rådsmötet, via telefon eller hur nämnden nu önskar.

Detta var vad jag tänkte säga om fördragsfrågan. Jag kanske ska göra en liten paus innan jag går in på de andra slutsatserna om det finns frågor som rör detta. Jag antar att det är detta som röner störst intresse. Detta kommer också att vara den största diskussionen på toppmötet. De andra frågorna kommer säkert att få en betydligt mindre framträdande roll.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi börjar med fördragsfrågan, och sedan tar vi resten av Europeiska rådet under nästa punkt.

Innan jag släpper in den diskussionen vill jag själv säga vad gäller nämndens hantering av denna väntade lite större, kanske mer tekniska, rapporten på tisdag kväll att vi har hunnit rådgöra som hastigast nu på morgonen. Rent fysiskt är det så att Regeringskansliet inte har den förrän på tisdag kväll och sedan flyger man onsdag morgon, före nämndens sammanträde – vi har som bekant EU-nämnd hela onsdagen. Vi hinner inte göra något åt den tidigt på morgonen som vi först funderade på. Däremot inbjuder jag dem som är särskilt intresserade, dock minst en per parti, att stanna kvar efter statsministersamrådet för hantering av eventuella utestående frågor vad gäller den tekniska rapporten. Jag har hunnit tala lite med majoritetens och oppositionens kanslier om detta. Med statsministern samråder vi politiskt normalt sett ganska snabbt. Sedan får vi sitta kvar, och det hinner vi nog innan det blir votering.

Då hinner vi också lösa detta med sammanträdestider under midsommarhelgen. Som vi tidigare har sagt ska minst en företrädare per parti vara beredd att vara i eller nära Stockholm på midsommaraftons förmiddag.

Statsråden nickar båda, och utrikesministern tror att det blir på eftermiddagen. Vi får väl se, men det blir i alla fall under fredagen. Så har vi sagt.

Hela nämnden behöver inte fysiskt vara här. Vi har samtidigt respekt för svenska midsommartraditioner, resor och annat. Men man kan behöva vara här för att ta i papper som inte kan mejlas hur som helst. Vi måste därför ha några på plats. Det är nämndens tanke.

Jag har en talarlista där jag satte upp mig själv allra först. Jag vill fråga statsrådet om de sex punkterna. Är det meningen att de ska bli färre under ert rådsmöte så att toppmötet bara har några kvar, och vilka skulle det kunna vara?

Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp):

Det här är lite i samma linje som ordföranden var inne på. Dessa frågor inkluderar inte två av frågorna, som man väl ska uppfatta att man har lämnat till själva toppmötet, nämligen de polska försöken att ändra röstviktningen och Storbrianniens önskemål om *opt out* på det juridiska och rättsliga området.

Det vore intressant att höra om statsrådet har något att säga om förhandlingsläget med de två länderna beträffande dessa frågor, även om de inte står bland de på papperet uppräknade punkterna.

Jag läste i en tidning i dag att polackerna har vikt sig, men i en annan tidning stod det att de tvärtom var mer aggressiva och alarmistiska än någonsin.

En särskild fråga som är av intresse är Nederländernas krav på reformering eller inskrivning i någon form av Köpenhamnskriterierna. Det är väl bra att jag ställer den frågan så att vi får ett svar om det finns någon ytterligare information på den punkten.

Ett fjärde land i sammanhanget är Tjeckien. Det verkar mycket oklart vad de egentligen vill annat än att de vill vara emot. Vet vi mer om hur mycket de är emot och på vilka punkter?

Anf. 7 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag ska ställa en fråga på ett område som förenar Europaministern och mig, nämligen motståndet mot Strasbourgflytten. Nu pågår slutförhandlingen. I en sådan kan spelet utvecklas i olika riktningar, och det händer saker som inte riktigt går att förutse.

Jag undrar på vad sätt Europaministern under de gångna månaderna har förberett sig för att det kan uppstå spelmöjligheter där de 25 länderna som inte gillar Strasbourgflytten kanske kan skapa ett läge där det i slutförhandlingen kan vara möjligt att åstadkomma en ändring.

Strasbourgflytten är fördragsbunden till det fördrag som är uppe till förändring nu. Som jag förstår det kommer fördraget aldrig mer under vår aktiva tid att komma upp till omförhandling på grund av det elände som har varit med att ändra det. Nu har man chansen, och gör man det inte nu kan man ge upp motståndet mot Strasbourgflytten.

Jag undrar hur Europaministern med sitt imponerande engagemang i frågan har förvaltat det under sin tid som centralt placerad aktör i den förhandlingsprocess som vi nu har och som handlar om just det som styr Strasbourgflytten, nämligen fördraget.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag erinrar om att partierna, inklusive s, motsvarande 308 av riksdagens 349 ledamöter står bakom det justerade KUU-betänkandet. Jag är tacksam för att Leif Pagrotsky mycket riktigt skjuter in sig på att fråga om eventualiteter i slutförhandlingarna. Det kan vi göra nu, men sakpositioner fastlagda i KUU är fastlagda där. Frågan är fri, och jag noterar att den är ställd.

Anf. 9 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag ska naturligtvis svara på Leif Pagrotskys fråga, men jag tänkte ta frågorna i den ordning de kom.

Jag kan bara beklaga att respekten för viktiga svenska midsommartraditioner inte genomsyrar våra andra europeiska länder, så många av oss kan nog se fram emot en lång midsommarnatt eller i varje fall eftermiddag.

Kommer det att bli färre punkter? Målet på söndag är naturligtvis att få så stor klarhet som möjligt i var vi är överens och var de återstående frågorna finns. Jag tror att det finns en

stor uppslutning i frågan om att till exempel ta bort symbolerna och att man ska göra en traditionell fördragsändring i stället för det förslag till konstitutionellt fördrag som var förut.

I övrigt är det mycket svårt att säga något. Jag förstår nämndens frustration och delar den delvis. Det är oförutsägbart in i det sista, men naturligtvis är målet att diskutera och nå så stor samsyn som möjligt så att så få frågor som det någonsin går ska vara återstående till själva rådsmötet på torsdag kväll och fredag.

När det gäller den polska situationen är det mycket svårt att säga något. Det kommer som sagt olika signaler från olika kanaler. Jag har inte fått några indikationer på att de har släpp sitt "Kvadratrotten eller döden!" som de har utropat. Det kommer nog att vara en av de mest svårutlösta frågorna. Det tyska ordförandeskapet försöker att lösa frågan med hjälp av så många som möjligt. Sverige har också försökt att vara behjälpligt. Men det är mycket svårt att veta vad som gäller.

Det är samma sak när det gäller britternas *opt out*. Det är en återstående, mycket svår fråga där man försöker att komma vidare.

Man kommer säkert att snudda vid dessa frågor på söndagens möte, men förutsättningarna att lösa dem bedömer jag som mycket små. De kommer att lösas i det allra sista.

När det gäller Köpenhamnskriterierna har vi inga vidare nyheter. Vi har i många sammanhang – vid alla tillfällen som går och av alla inblandade, såväl statsministern som jag själv som alla våra medarbetare och Nicola Clase – tydligt framfört Sveriges ståndpunkt i denna fråga. Vi bedömer att det finns ett stort stöd för den, men det finns också vissa länder som är angelägna. Vi kommer att fortsätta att vara mycket tydliga med vad vi tycker i den frågan.

Vad gäller Tjeckien är min bedömning att den viktigaste frågan för dem verkar vara ett förtydligande av kompetensfördelningen. Kan man lösa det och förtydliga den på något sätt kommer det förhoppningsvis inte att vara det största hindret på fredag eftermiddag.

Jag har med viss förvåning noterat att Leif Pagrotsky och jag har samma intresse i Strasbourgfrågan. Jag har inte märkt att Leif Pagrotsky under sina tolv år som statsråd har lyft upp frågan en enda gång i något Europasammanhang. Men det

kan jag naturligtvis ha missat. Det fanns många tillfällen för förra regeringen att lyfta upp den, inte minst i konventet när alla frågor var fria och också när tankepausen utropades och man kunde resa nya frågor. Jag noterade inte att den förra regeringen då drev den i något sammanhang.

Vi delar samma frustration i frågan. Det är olyckligt att det är på detta sätt, och jag hoppas att man någon gång ska kunna få slut på flytten.

Förutsättningarna att resa frågan nu på fredag är dessvärre helt obefintliga. Det går inte att kasta in den frågan nu. Jag uppfattar inte heller att det är riksdagens önskan eftersom vi är överens om att inte röra det institutionella paketet, och detta ingår i det. Säger vi från svensk sida att vi vill bevara det institutionella paketet – just för att inte riva upp rösträkning, fördelning, kommission och allt möjligt – kan man inte kasta in en ny fråga.

Det är också den linje som 24 länder har, nämligen att man inte vill röra det institutionella paketet. Då lyfter man inte heller upp den frågan. Det finns inget annat land som är berett att resa frågan. Det kan jag försäkra Leif Pagrotsky. Tyvärr är det så.

Det finns säkert möjlighet att återkomma till frågan. Jag gör inte samma bedömning som Leif Pagrotsky att detta är sista gången under vår livstid som en fördragsrevision kommer. Jag tror att det kanske kan komma en fördragsrevision ganska snart och att det då eller i andra sammanhang kan finnas möjlighet att resa frågan. Men på fredag finns det tyvärr ingen möjlighet att resa den, och jag kommer heller inte att göra det. Jag har också svarat på den frågan i samband med frågor och interpellationer i riksdagen och redogjort för alla bevekanden där. Även om jag naturligtvis inte har ändrat uppfattning i sak finns det ingen möjlighet att resa frågan.

Anf. 10 HANS LINDE (v):

Jag har egentligen ingen fråga utan vill bara anmäla avvikande mening. Vi har uttryckt vår ståndpunkt i saksamrådet med KUU i ett särskilt yttrande i en reservation i betänkandet.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Det noteras.

Anf. 12 KERSTIN LUNDGREN (c):

2006/07:31

15 juni

Fru ordförande! Jag är naturligtvis inne på samma linje som Cecilia Malmström i den fråga som Leif Pagrotsky lyfte upp. Jag noterar också att vi som riksdag kommer att stå bakom den linjen vid den behandling som äger rum på tisdag.

Beträffande Polen: Det låter som att det finns öppningar vad gäller en del av de andra frågetecknen. Det kan man i alla fall se. Men hur bedömer statsrådet möjliga utgångar när det gäller Polens röstviktningsdiskussion? Ser man någon öppning för att lösa detta? Söker Polen någon annan position eller är det enbart röstviktningsfrågan som är aktuell?

Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Först till Hans Linde: Jag har naturligtvis sett att det finns en avvikande mening. Vid debatten den 19 juni, där jag ämnar medverka, finns det anledning att möjligen återkomma till den diskussionen.

När det gäller Polen är det den frågan som de driver. Det är mycket svårt att tolka hur långt man verkligen är beredd att driva den och om det finns några som helst möjligheter till kompromiss. Det kommer lite olika signaler från premiärministern och presidenten. Alla ligger med örat till marken och försöker tolka vad Polen egentligen tycker. Det är en mycket komplicerad fråga.

En annan fråga som är viktig för Polen och som jag antar finns med inte minst i samtalen mellan det tyska ordförandeskapet och Polen handlar om energisolidaritet. Man vill ha någon form av solidaritetsyttring från EU. Det är möjligt att den frågan kan finnas med som en mer politisk markering, men huruvida detta skulle kunna lösa det eller inte kan jag inte svara på.

Men det är framför allt den första frågan som är otroligt viktig för dem och som på något sätt har kommit att symbolisera en mängd historiska oförrätter, vilket gör att den är så svår att lösa eftersom det ligger så mycket bakom den. Det hela är även ett komplicerat inrikespolitiskt spel. Jag tror att detta kommer att bli den enskilt svåraste frågan under toppmötet.

Anf. 14 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fru ordförande! Jag vill bara påminna om att det faktiskt kan hända oförutsedda saker. Det har vi också tänkt på i det sammansatta utskottet. Då blir det andra förhandlingar och ståndpunkter som gäller.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Precis som förut.

Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s):

Cecilia Malmström försöker inleda en allmänpolitisk debatt kring de här frågorna och ikläder sig oppositionsrollen igen om vad den gamla regeringen gjorde fel och inte fel. Vi kan väl enas om att nuvarande ordning inte är bra. Det är ett mått av självkritik åt alla som har varit med och utarbetat den nuvarande ordningen. Nu är det dags igen att se över fördraget. Det sker väldigt sällan.

Min fråga var: Vad finns det för beredskap om det institutionella paketet börjar rivas upp, till exempel om det vid bordet sätts i gång något som innebär att vårt förstahandsalternativ inte blir av? Har Cecilia Malmström under de senaste fyra fem månaderna när det här har diskuterats sonderat terrängen bland andra av de 25 medlemsstater som i dag betalar, lider och ogillar den nuvarande ordningen? Har Cecilia Malmström sonderat opinionen kring att då lägga in detta? Vad har Sveriges regering själv för beredskap att vid en sådan spelsituation höja insatserna för att göra något åt denna akilleshäla i EU-samarbetet, nämligen folkets bild av samarbetet som cirkus? Flyttcirkus är det ord som Cecilia Malmström själv brukar använda.

Nu är det handling. Nu är det beslut. Nu är det inte att stå på läktaren och tjoa. Nu äger det rum det som gör det här. Sedan kan vi väl diskutera hur länge detta gäller. Cecilia Malmström har rimligen en längre återstående livslängd i de här frågorna än många av oss andra, men det dröjer länge innan det blir ett läge som det här. Det tror jag att vi alla kan vara överens om.

Anf. 17 MAX ANDERSSON (mp):

Jag ska börja med att anmäla avvikande mening från majoriteten och hänvisa till den utmärkta reservationen från Miljöpartiet och Vänsterpartiet som ni kan studera ingående eftersom den är bifogad till betänkandet.

Jag vill också särskilt instämma i och gläds åt att regeringen är beredd att gå med på förslaget om att stryka unionsrättens företrädare från fördraget. Det är väldigt bra.

Vad gäller Polen och kvadratroten tycker jag att man kan gå Polen till mötes, även om jag inte ser något skäl att ändra röstfördelningen från Nice. Jag misstänker att jag är i kraftig minoritet i den här salen, men för en gångs skull har polackerna en poäng. Det brukar jag inte säga om den polska regeringen.

Vad gäller förslaget om att man ska göra något otydligt förtydligande på det utrikespolitiska området, om det på något sätt finns en möjlighet att de här obehagliga skrivningarna om principbeslut och om upprättande av en gemensam armé kan falla bort i det förtydligandet skulle i alla fall Miljöpartiet vara mycket tacksamt.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

För den händelse att Max Andersson skulle hamna i minoritet senare här har jag noterat avvikande mening.

Anf. 19 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

När det gäller Strasbourgfrågan har vi också drivit den genom vår Europaparlamentariker och på annat sätt. Vi delar Europaministerns ställningstagande och bedömningar av de möjligheter som finns.

Jag skulle vilja ha en liten fördjupning och förtydligande av den femte punkten i rapporten från ordförandeskapet om vilka frågor som är utestående. Kan du beskriva lite mer om de avgränsningsfrågor som behöver diskuteras ytterligare?

Anf. 20 CARL B HAMILTON (fp):

Statsrådet sade att möjligen kunde man beveka polackerna med någonting i fråga om energisolidaritet. Då är frågan vad de kan tänkas vilja få. Och skulle det i så fall behöva bli ett problem för Sverige? En eftergift i fråga om energisolidaritet, kan det bli ett problem för Sverige? Jag kan inte riktigt se att det skulle vara så, men det vore intressant om statsrådet hade någon fundering om vad det skulle innebära för svensk del.

Det andra gäller frågan om det institutionella paketet och Strasbourgflytten. I det betänkande – KUU1 – som justerades i går står det så här: ”En följd av detta synsätt är att *det*

institutionella paketet inte skall öppnas för omförhandling.” Instruktionen från riksdagen är väldigt tydlig.

Vi vill inte ha en omförhandling av det institutionella paketet. Jag tycker att det vore direkt olämpligt om statsrådet gick omkring och diskuterade andrahandspositioner, vad Sverige skulle göra om det vore så att paketet skulle öppnas av polackerna. Jag tycker inte alls att det är någon bra svensk hållning. Det skulle bara fördunkla vår förhandlingssits.

Anf. 21 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Det var några kommentarer mest och så några frågor från Leif Pagrotsky. Leif Pagrotsky har ju varit med i sammanhanget i många år och vet att om man ska nå framgång i en fråga är det något man får spela upp ganska tidigt och bygga allianser kring. Som sagt har det funnits möjligheter tidigare, väldigt goda möjligheter, att spela in frågan som en diskussionspunkt. Den förra regeringen gjorde inte det. Det tycker jag ändå att vi ska ha med i historie-skrivningen.

Det är klart att jag för samtal om den här frågan med mina andra kolleger. Precis som Leif Pagrotsky säger är det väldigt få länder som tycker att det här är en bra lösning och väldigt många som skulle önska att det kom till en annan lösning. Men det är inget land som är berett att driva det nu.

Om det skulle gå till ett sådant läge att hela det institutionella paketet är öppet för omförhandling havererar hela regeringskonferensen. Då kan vi åka hem tidigt på midsommarafton och se fram emot ett par år av ganska stor förvirring. Då kanske den frågan och väldigt många andra ligger på bordet, men det ska vi verkligen inte hoppas. För jag tror att det vore skönt – och det har också varit riksdagens majoritetsuppfattning – om vi fick den här frågan löst så vi kan gå vidare och koncentrera oss på politiskt handlande i Europa.

När det gäller frågan om avgränsning handlar det om ett förtydligande av artikel I-11 att unionen enbart har de principer som anges i fördraget. Man vill vara mera tydlig och ha någon form av deklaration att man verkligen respekterar såväl proportionalitet som subsidiaritetsprincipen. Man har väl känt en otydlighet här, att man vill göra någon form av förtydligande. Det har vi naturligtvis inget emot. Ju tydligare desto bättre. Det handlar inte om någon förändring i sak i min bedömning, utan just om ett förtydligande och ett större

åtagande att verkligen respektera detta och inte vara inne och tassa på det, så att säga.

2006/07:31
15 juni

När det gäller energisolidaritet tror jag inte att det skulle innebära något negativt för Sverige. Det finns ju en gammal rädsla i Polen, inte minst gentemot Ryssland. Det är mycket av historia, som sagt, som spelar in här. Det skulle väl vara något slags solidaritetsuttalande i linje med vad man egentligen redan har gjort inom EU men kanske något förtydligande. Det är inte alls säkert att det kommer in, men det är ett önskemål som har hörts från polsk sida som man säkert diskuterar tillsammans med det tyska ordförandeskapet.

Anf. 22 MAX ANDERSSON (mp):

Ett av problemen med själva EU är att saker som inte hör samman ändå blandas samman. Då tänker jag exempelvis på Polen, röstviktningen och frågan om energisolidaritet. Jag har fått höra att en av de saker som Polen kanske fikar efter är stöd för att inte gasledningen ska dras genom Östersjön. Det är saker som verkligen inte hör samman, men det är så det går till. Så jag undrar hur regeringen ställer sig inför den sortens uppgörelse.

En annan sak som skulle göra det möjligt även för Polen att kunna åka hem och påstå att de har vunnit på toppmötet är att man ökar antalet polska EU-parlamentariker. Jag undrar hur regeringen resonerar kring det förslaget. Det är jag nog ännu mer skeptisk till.

Jag blev väldigt intresserad när ministern sade att en ny fördragsförändring kommer ganska snart, även om det här går igenom. Då undrar jag naturligtvis: Vad menar ministern med ganska snart? Är det fem år, är det tio år, eller ska man börja med fördragsförändringen direkt efter att det nuvarande fördraget är antaget?

Anf. 23 KENNETH G FORSLUND (s):

Fru ordförande! I det här dokumentet, avsnittet Vägen framåt, fritt översatt, handlar den fjärde punkten om karaktären av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Det är precis som statsrådet Malmström säger att det inte är något som vi har diskuterat särskilt mycket i just den här vändan av processen som vi har haft i det sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet. Så där vill jag mest fästa hela EU-nämndens och även statsrådets uppmärksamhet på att vi

måste vara väldigt varsamma och noggranna och läsa vad som kommer ut i slutändan. Det här är en viktig fråga för Sverige, avvägningarna i just det här området. Det behöver vägas noga på våg vad som formuleras där.

Anf. 24 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Gasledningsfrågan som i sig är jätteintrassant kommer inte att komma upp på toppmötet. Det kan jag försäkra Max Andersson. Vi kan gärna diskutera den i ett annat sammanhang. Den kommer inte att komma upp här.

När det gäller Europaparlamentariker är det en fråga som även Spanien har varit inne och nosat på lite grann. Min bedömning är att den inte kommer att komma upp. Det är Europaparlamentet till slut som ska fastställa detta i särskild ordning. Jag tror inte att det kommer att komma upp, men man kan aldrig veta.

När det gäller fördragsförändring kanske jag uttryckte mig lite slarvigt om jag använde ordet ganska. Om man tittar på historien så har det varit ganska många fördragsförändringar och regeringskonferenser, inte minst de senaste tio åren. Det finns inget skäl att tro att det här är den fråga som kommer att lösa ut allting en gång för alla. Det kommer att komma flera regeringskonferenser naturligtvis. Jag reagerade på Leif Pagrotsky's ord. Han sade under vår livstid. Det finns absolut inte något datum eller att planen är att man tar hälften nu och resten sedan. Men det finns en logik i den europeiska historien att det kommer med jämna mellanrum för att man behöver förbättra unionens funktionssätt helt enkelt.

Jag har inte kännedom om att någon ny planeras. Det här är ju tänkt att kunna lösa upp en del, inte minst inför utvidgningen. Det är en viktig fråga för oss i Sverige att man ska kunna möjliggöra framtida utvidgning. Det ska inte sättas något tak där, utan det ska vara en institutionell lösning som är oberoende av hur många länder som kommer med.

På Kenneth G Forslunds fråga: Absolut. Det är väldigt viktigt att bevaka den och mycket annat. Min bedömning är absolut att det inte är en fråga om att på något sätt göra någon smygförändring utan att just förtydliga detta eftersom det är en så känslig fråga i Storbritannien. Inte minst den text som kommer att delas ut den 19 kommer att vara väldigt juridiskt komplicerad. Så det finns generellt anledning att vara uppmärksam i det juridiska att inget faller bort och inget

kan feltolkas. Det är viktiga frågor för oss i Sverige men för många andra länder också. Vi kommer att göra vårt yttersta med all den kompetens som finns att verkligen detaljgranska den här juridiken så att det inte smyger sig in något av politisk karaktär där. Frågan ska absolut tolkas som ett förtydligande av unionens utrikespolitikens mellanstatliga karaktär.

2006/07:31

15 juni

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga och noterar avvikande mening från v och mp.

Nämndens ledamöter har säkert redan noterat att KUU-betänkandet debatteras i kammaren på tisdag morgon. Det kan vara intressant. Jag ber kansliet att återkomma så att alla kan notera att vi kan samla ihop oss – en öppen beredningsgrupp eller vad vi ska kalla det – efter statsministersrådet för att hantera eventuella utestående frågor om hantering av den väntade lite större rapporten som kommer på tisdag kväll, så vi vet att vi samråder om allt så väl som bara tänkas kan.

Kan vi då lämna frågan om fördraget för i dag? Jag finner så.

Då går vi in på punkt 5, Förberedelse för Europeiska rådet – i övrigt, skulle jag kunna tillägga – den 21–22 juni. Där är slutsatsutkast utsända i flera omgångar. De ni bör ha framför er nu är daterade den 12 juni. De kom ut i utskick 2. Ni kan se att det har rört sig framför allt i RIF-frågor.

Anf. 26 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Naturligtvis, som jag sade inledningsvis, kommer koncentrationen att vara på fördragsfrågan, så det här bedömer vi inte blir någon större diskussion. Det är i huvudsak slutsatser där man refererar, bekräftar och återkommer, och så vidare. Det handlar om det rättsliga inrikespolitiska samarbetet. Det handlar om ekonomiska och sociala frågor, miljöfrågor och yttre förbindelser.

Nämnden har fått ett utkast till slutsatser, och det kommer att komma ytterligare, så som det brukar vara, ett reviderat utkast inför rådsmötet. Då finns det möjlighet att diskutera detta med statsministern. Det kommer han att göra här den 20 juni.

När det gäller migrationsfrågorna välkomnar vi att migrationsstrategin nu omfattar även migrationsströmmarna från öst och sydöst. Vi tycker att det är bra att Europeiska rådet ställer sig bakom de här prioriterade åtgärderna som rådet kommer att anta, att man lägger fokus på att fördjupa de existerande strukturer som redan finns och inte hittar på en massa nya. Man utgår från det som redan finns. Och vid Europeiska rådets möte i december kommer man att se över genomförandet av hela migrationspolitiken.

Vidare noteras pågående samarbete och de riktlinjer som finns. Man följer upp arbetet mot terrorism på sedvanligt sätt. Gränskontrollarbetet noteras och även förhandlingarna om dataskydd, civilrätt och avtalsrätt. Det som är nytt är att Europeiska rådet uppmanar kommissionen att ta fram en policyplan för *cyber crime*. Detta är något som aktualiserades i samband med händelserna i fråga om Tallinn och Moskva med bronsstatyn, som nämnden är väl informerad om.

När det gäller de ekonomiska och sociala frågorna tycker vi att det är bra att det finns uppmaningar om att fördjupa den inre marknaden. Det kommer eventuellt ett textförslag om en liberalisering av postsektorn. Det har ännu inte kommit, men det är en fråga som är kontroversiell i flera länder. Vi får se om det kommer.

Det kommer att skrivas någonting om *joint technology initiatives* i IT och innovation.

På det sociala området skriver man om de sociala trygghetssystemen och direktiven om tjänstepensioners flyttbarhet.

Det finns formuleringar om hiv och aids, och kommissionen uppmanas att fullfölja handlingsprogrammen i detta sammanhang. Och vi tycker att det är viktigt att man inte fokuserar bara på EU:s närområde utan också på de globala problemen med aids.

Klimatfrågorna får en passus med hänvisning till det nyss genomförda G 8-mötet. Och vi välkomnar att mötet ändå ställde sig bakom den starka FN-koppling som man har i klimatfrågorna och uppmanade alla att bidra till en post-Kyotolösning inom en FN-ram. Det tror vi förbättrar läget inför höstens klimatförhandlingar.

Vidare är det positivt att man inbjuder den höge representeranten och kommissionen att inför vårtoppmötet presentera

en rapport om hur klimatförändringarna påverkar internationell säkerhet.

2006/07:31
15 juni

Det kommer också att handla om yttre förbindelser, slutsatser om grannskapspolitiken, Centralasienstrategin, Afrika och handelsområdet. Vi tycker att det är bra att man poängterar grannskapspolitiken och betydelsen för en demokratisk och ekonomisk utveckling i vårt närområde. Vi ställer oss bakom slutsatserna där.

Det finns en text om *global approach to migration* som statsrådet Tobias Billström har föredragit för EU-nämnden. Den skulle ha diskuterats i går vid Corepermötet. Man hann inte med den. Den står därför kvar som en så kallad falsk B-punkt. Men vi tror att den vid lunchtid kommer att flyttas till A-punktslistan. Man hann helt enkelt inte med den. Men innehållet i detta har Tobias Billström tidigare diskuterat med nämnden.

Slutsatserna har skickats ut till nämnden. Jag vet inte om det finns några frågor. Men detta var bara en kort sammanfattning.

Anf. 27 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Tack för en bra och sammanfattande ingång i detta samtal. Jag har frågor som gäller punkterna 10 och 37. Jag har utifrån RIF-rådets material följt de frågor som tas upp under punkt 10. Jag tycker att det är starka skrivningar, och jag vill fråga ministern om det någonstans här känns som om det finns saker och ting som skulle kunna gå utöver det som vi har kommit överens om här och som vi har varit i stort sett eniga om, utifrån perspektivet att Sverige vill ha ett så öppet Europa som är möjligt med hänsyn tagen till brottsbekämpning och andra saker.

I punkt 37 när jag läste om Heiligendammprocessen tyckte jag att man talade något bredare om klimatfrågan än vad som uttrycks här där det talas om energieffektivitet, även om det kanske var det åtagande som Kina och andra gjorde. Men finns det inte möjlighet att uttrycka det på ett bredare sätt än att tala om energieffektivitet, nämligen att det var klimatförändringarna i dess helhet som också var i fokus och att energieffektivitet är en metod och ett sätt att gripa sig an detta? Men det finns också många andra saker som behöver göras.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till Hans Linde ska jag, eftersom han frågade, säga att om ni vill ställa frågor om migration så får ni göra det nu eftersom nästa punkt är, såvitt vi är informerade, antingen en falsk B-punkt eller en A-punkt. Vi har därför inte en särskild behandling av migrationsstrategin. Ta därför upp sådant nu om ni vill. Det hoppas jag är okej för statsrådet också.

Anf. 29 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag har en rad frågor när det gäller migrationsområdet.

En fråga som ska diskuteras är Frontexsamarbetet. Det kommer allt närmare att konkretiseras. Det skulle vara intressant om vi äntligen skulle kunna få något klart besked från regeringen om hur man tänker i fråga om det svenska deltagandet i de kustpatruller och snabbinsatsgrupperna som man nu diskuterar. Är det svenska deltagandet polisiärt, är det militärt, och vad innebär det konkret? Det borde vara så att regeringen när den åker till detta möte har någon tanke om hur man vill delta i Frontexsamarbetet.

Jag har också några andra frågor om migrationsdelen, bland annat när det gäller begreppet cirkulär migration som används vid ett flertal tillfällen i detta dokument. Jag skulle gärna vilja ha en förklaring av vad cirkulär migration är.

En annan sak som man också diskuterar är samarbetsavtal när det gäller bland annat återtagande av flyktingar. Ett av de länder som man lyfter upp i detta migrationssamarbete är Vitryssland. Är det verkligen regeringens synsätt att det skulle vara möjligt att teckna ett samarbetsavtal med Vitryssland när det gäller migrationsfrågor och när det gäller frågor om återtagande av flyktingar?

I ett dokument som vi har fått talas det om operativt samarbete med ursprungs-, transit- och destinationsländer. Det skulle vara väldigt intressant att också få veta vad detta operativa samarbete med ursprungsländer när det gäller migrationsströmmar innebär. I sammanhanget nämns till exempel ett land som Iran. Då undrar man lite grann vad det kan vara för operativt samarbete som man vill se med ett land som Iran om flyktingströmmar från Iran. Det verkar märkligt, måste jag säga. Där skulle det vara bra med ett förtydligande.

Slutligen har jag en fråga om den diskussion som nu förs om att migrationsarbetet ska utökas till öst och sydöst och vad det konkret kommer att innebära. Vi vet att de migrationsströmmar som kommer från sydöst och öst på vissa sätt skiljer sig från de strömmar som kommer från Afrika. Det är framför allt flyktinggrupper som kommer från Irak nu. Och vi vet redan att det är väldigt få hål in i Europa där irakiska flyktingar kan ta sig in. När jag läser detta underlag känner jag en oro för att det knappast kommer att bli så att man öppnar upp fler vägar för att irakier och andra medborgare från Asien ska kunna ta sig till Europa och utöva sin rätt att söka asyl.

Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp):

Eftersom jag också vill ställa frågor just om migrationsområdet är det lika bra att jag anmäler avvikande mening på en gång. Miljöpartiet är inte för att vi ska ha en gemensam migrationspolitik, åtminstone inte så länge som vår upplevelse av den migrationspolitiken är att den mer går ut på att stoppa människor från att komma in i Europa än att faktiskt tillåta det, även om man under den senaste tiden har öppnat upp lite mer för en legal invandring också.

I detta sammanhang vill jag också ta upp frågan om Frontex. Frontex självbild är snarare att man är till för att stoppa den illegala invandringen, medan allmänhetens bild är att Frontex är någon form av räddningstjänst i de länder som berörs. Det är väldigt stor skillnad på hur man ser på frågan. Frontex klagar själv över att så fort som någonting händer ropar alla på Frontex. Det kunde vi läsa i tidningarna för inte så länge sedan. Men detta är inte deras uppdrag.

Jag tror att ju mer som vi patrullerar dessa gränser, desto fler människor kommer att dö på vägen till Europa eftersom de hela tiden hittar nya vägar. Om människor inte kommer in en väg, söker de i sin desperation för att få ett bättre liv en annan väg. Jag tror alltså att det är kontraproduktivt att lita alltför mycket på att vi ska patrullera våra gränser på det sätt som vi gör. Man måste först hitta andra metoder. Jag vet att åtminstone den svenska regeringen försöker driva att man ska hjälpa till i hemländerna mer. Men andra länder inom EU har inte alltid samma uppfattning som den svenska regeringen. Därför kan vi inte stå bakom denna gemensamma migrationspolitik.

När det gäller öst och denna *global approach* måste man tänka på att i fråga om migrationsströmmarna till Europa kommer enligt detta dokument 34 procent av människorna just från dessa länder. Och väldigt många av dessa människor är asylsökande, till skillnad från de människor som kommer från Afrika, som Hans Linde talade om, som kommer av helt andra skäl.

Hur ska vi då bygga upp detta system med samarbete och återtagande när det handlar om människor som söker asyl här? Hur ska vi garantera att de får sina ärenden prövade på ett rättssäkert sätt när det finns avtal så att säga om återsändande? Jag är väldigt orolig för detta. Jag tycker att vi ser det redan när det gäller Turkiet. Jag ställde en fråga till Carl Bildt för inte så länge sedan om det, alltså hur vi ser på frågan om kandidatländer etcetera och dem som söker asyl. Väldigt många av dem är från Turkiet. Jag är väldigt orolig över hur vi ska kunna lösa problemet för dem som faktiskt är asylsökande från dessa länder när vi binder oss mer och mer samman. Vi tenderar också att acceptera dessa länder som så kallade säkra länder. Först måste vi se till att det finns förutsättningar för ett bättre uppfyllande av de mänskliga rättigheterna etcetera innan vi kan börja sätta stopp. Nu upplever jag att det blir någon form av buffertländer för att folk inte ska ta sig till Europa. Men vi måste ändå garantera att människor får rätt att söka asyl i våra länder.

Man måste läsa den övergripande strategin och till exempel detta meddelande om cirkulär migration och *mobility partnership*, som det står här. I ett tidigare meddelande från kommissionen om denna *global approach* skriver man att ett antal villkor först ska vara uppfyllda om samarbete om illegal migration. Och efter det kan man börja hitta legala vägar för människor att få komma in i Europa. Men först ställer man upp en massa villkor, och sedan kan man ge lite bättre förutsättningar för människor från dessa länder att få komma hit till landet med *mobility packages*, som jag inte vet vad de kallas på svenska. Jag menar att detta i så fall måste gå hand i hand. Först ska man ställa villkor. Sedan ska människor visa att de har uppfyllt dessa villkor.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Kan Bodil Ceballos snäva in detta och ställa frågor gällande rådet?

Anf. 32 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill ha lite svar på dessa frågor. Hur ska vi klara frågan om rätten till asyl, och ska inte dessa två frågor gå hand i hand?

2006/07:31

15 juni

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag vill be ledamöterna att hålla sig till frågor som gäller Europeiska rådet den 21 och 22 juni. Den övergripande strategin för migration kommer vi att fatta beslut om under nästa punkt. Där förutses ingen diskussion, det beror dels på rådet, dels på att vi för vår del behandlade frågan i EU-nämnden i förra veckan och dessförinnan i socialförsäkringsutskottet där det var saksamråd. Där noterades också en avvikande mening från Miljöpartiet i protokollet, så att statsrådet vet det.

Statsrådet får naturligtvis svara på vilka frågor som helst. Men jag ber samtliga ledamöter att hålla sig någorlunda till migrationsfrågorna i den del som de berörs i slutsatserna till rådet.

Har Bodil Ceballos en ordningsfråga?

Anf. 34 BODIL CEBALLOS (mp):

Du sade alldeles nyss att vi skulle ta upp alla frågor om migration nu.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Men ordet *alla* ska inte göra så att vi får sitta här i eftermiddag. Jag avbröt inte dig heller.

Men tänk på att i den fortsatta diskussionen hålla er till de migrationsfrågor som faktiskt är uppe för beslut och diskussion här. Och det är de frågor som ska tas upp på Europeiska rådet i midsommarhelgen.

Anf. 36 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Här reses en mängd jätteviktiga frågor som egentligen skulle ta en hel seminariedag att tala om. De sträcker sig vida förbi rådsmötet och flera år framåt i tiden. Hela tanken är att man nu inleder en diskussion, och jag tror ändå att Bodil Ceballos uppskattar att vi tar ett helhetsgrepp om dessa frågor. Alla länder i EU står bakom asylrätten, och man försöker ta ett helhetsgrepp för att också hitta möjligheter för legal migration. Sedan kan vi diskutera detaljerna. Jag tror att Tobias Billström har gjort det med såväl EU-

nämnden som socialförsäkringsutskottet, och det är också han som har alla detaljkunskaper. Men tanken är just att man nu ska inleda en diskussion med en mycket bredare kontext än tidigare. Det tycker jag att vi kan välkomna.

När det gäller formuleringen om Frontex i rådsslutsatserna finns det ingenting nytt, såsom Sven Gunnar Persson frågade om. Det finns inga nya åtaganden eller något sådant. Det är samma sak, man bekräftar tidigare åtaganden och så vidare. Jag skulle nog ändå vilja säga att om vi nu ska ha en reglerad invandring, vilket de allra flesta är eniga om, behöver vi också en effektiv gränskontroll. Men det handlar inte om att beröva flyktingar deras rätt att söka skydd eller asyl utan det handlar också om att rädda liv. Människor drunknar på vägen till Europa. Om vi kan förstärka möjligheten att ta hand om de här människorna så att de har möjlighet att söka asyl eller ge dem möjlighet till arbetskraftsinvandring är det väl bra. Varje räddat liv är bra, och där kan Frontex bidra. Om vi hade haft fler Frontexinsatser hade kanske några av de 6 000–7 000 personer som har drunknat i år kunnat räddas. Där finns det ju vissa länder som vädjar om hjälp. Vi känner ju till den diskussion som har varit.

Det svenska åtagandet är inte klart än. Det kommer inte att fastläs på rådsmötet utan det får man avgöra lite från fall till fall än så länge. Det kan handla om kustbevakning, utbildning och så vidare, men det kommer säkert Tobias Billström att återkomma till när det blir aktuellt.

Sedan var det frågan om cirkulär migration. Ja, det är ju just ett sätt att möjliggöra för en del länder att sluta avtal om tillfälligt arbete med andra länder. Det handlar framför allt om några länder i Afrika där Frankrike och Spanien har börjat visa intresse av att göra detta. De erbjuder tillfälligt arbetstillstånd, så att säga. Man kommer och arbetar under en tid och sedan åker man tillbaka. Det finns kontrakt. Det är ett gästarbetarsystem, skulle man kunna säga, men kontraktsbundet. Vi har synpunkter på detta, och diskussionen fortsätter, men det är bra att man prövar den här typen av frågor.

Frågan om återtagande och Vitryssland handlar om att man försöker förenkla visumhanteringen. Därför måste det finnas med i en helhetskontext. Det handlar inte om att skicka tillbaka människor utan det handlar om en större visumfråga.

Sedan var det frågan om punkt 37, om Heiligendamm. Det kommer att bli en större diskussion kring den frågan och klimatfrågan som kommer att rapporteras. Då tror jag att man kommer att ha en mycket fylligare diskussion om alla aspekter som har kommit upp. Så det kommer säkert att finnas med i ett bredare sammanhang än det som står i punkt 37.

Det var väl de frågor som jag kände att jag behövde svara på. Det andra är ju diskussioner som fortsatt pågår, som inte är föremål för beslut, som har dryftats och diskuterats med nämnden och övriga delar av riksdagen och som vi naturligtvis kommer att återkomma till.

Anf. 37 KERSTIN LUNDGREN (c):

Fru ordförande! Jag har bara en liten kommentar när det gäller punkt 19, Rom I och III. I det här komplexet finns ju en del frågetecken, eller det har funnits en del frågetecken, kopplade till våra yttrande- och tryckfrihetsgrundlagar. Det är ju viktigt att man i det fortsatta arbetet löser ut de frågorna så att det inte finns en sådan konflikt. Det vill jag bara understryka.

Anf. 38 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Anledningen till att jag frågade om just Vitryssland är att man i den kommenterade dagordningen lyfter upp inte frågan om visum utan att samarbetsländernas insats handlar om irreguljär invandring och återtagande. Ett av de samarbetsländer som lyfts fram är just Vitryssland. I de underlag som jag har fått ut har jag inte kunnat se att det handlar om visumfrågor. Det var därför jag lyfte upp frågan. Men det är möjligt att just den punkten berörde Vitryssland.

Sedan hade jag faktiskt en annan fråga. Jag förstår att inte alla frågor hanns med, men jag hade en fråga om det här operativa samarbetet med hela migrationskedjan som man pratar om, där man ska ha ett operativt samarbete med ursprungsländerna för flyktingströmmar. Då blir man oroad när det också nämns länder som Afghanistan, Iran och Irak. Där skulle jag ändå vilja ha ett svar.

Sedan skulle jag också från Vänsterpartiets sida vilja anmäla en avvikande mening. Det är ju inte okänd materia att det inte är många kommatecken här där vi kan ställa oss bakom regeringens syn. När det gäller Frontex, när det gäller

VIS och när det gäller Prümkonventionen har vi ju helt enkelt en annan åsikt. Jag vill också kommentera att om frågan om postliberalisering skulle komma upp har vi en avvikande mening där också. Vi tycker att det är lite fascinerande ändå att man ska exportera det kanske mest impopulära svenska beslutet i modern tid till resten av Europa.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Rent tekniskt står det, som ni väl vet, bara ”avvikande mening” i protokollet. Så får det tolkas som att det avser hela punkten.

Anf. 40 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Ursäkta mig, jag missade att svara på en konkret fråga från Hans Linde. Det handlar inte om att hindra migrationen, när det gäller Irak till exempel, utan det handlar om att använda ENP-instrumentet på ett annat sätt än tidigare. Det handlar alltså inte om något förhinder i den frågan utan det är kopplat till den europeiska grannskapsstrategin, som man nu vässar och utvidgar på flera ställen.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vilja säga att vi återkommer till den punkten senare med utrikesministern. Då kan vi gå till beslut i punkt 5, Förberedelse för Europeiska rådet, och då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga och noterar avvikande mening från v och mp. Detta om punkt 5.

Sedan är det alltså så att punkt 6, Övergripande strategi för migration, i sak är färdigbehandlad både här och i rådet i den meningen att det förväntas bli en A-punkt, möjligen en falsk B-punkt. Någon diskussion förutses i alla fall inte. Men vi ska rent tekniskt fatta beslut här så att vi har det gjort. Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Och så tittar jag lite åt Bodil Ceballos håll och antar att den avvikande meningen från tidigare behandling i nämnd och utskott ligger kvar. Jag tittar också lite på Hans Linde.

Anf. 42 HANS LINDE (v):

Ja, för jag har ju anmält en avvikande mening vad gäller migrationsfrågorna.

6.

Då vill jag fråga statsrådet Malmström om det är några övriga frågor på allmänna rådet som hon vill prata med oss om. Jag frågar också om det finns någon A-punkt som hon vill diskutera särskilt med nämnden eller om det är någon i nämnden som vill ta upp något ytterligare med statsrådet Malmström. Nej, då skulle vi kunna tacka statsrådet så mycket för i dag och önska lycka till inför de särskilt viktiga förhandlingar som står för dörren. Vi har säkert anledning att återkomma och ses, många av oss på tisdag om inte annat. Vi tackar.

Då går vi in på frågorna om yttre förbindelser, som samtliga föredras av utrikesministern. Det finns såvitt jag är informerad också ansvariga tjänstemän i handelsfrågor med i patrullen ifall det skulle komma sådana frågor. Då går vi tillbaka till den gula agendan, där vi är på punkt 2, information och samråd inför ministerrådsmötet. Vi går tillbaka till den gula agendan för att fråga om utrikesministern vill säga något särskilt om återrapport från framför allt tidigare utrikesministermöten.

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Och är det någon i nämnden som vill fråga något särskilt om det? Nej. Då får den ligga kvar bland handlingarna, där vi redan har lagt den. Då är vi tillbaka på den blå agendan, där det först är den närmast stående punkten om WTO. Finns det något nytt att säga där, utrikesministern?

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det finns väl inte så mycket nytt att säga om detta. Såvitt jag förstår har G 4 ett möte planerat till Potsdam den 19–23 juni. Vi får se vad de lyckas åstadkomma där. Jag förutser inga slutsatser från Gaeremötet, och heller inte egentligen från det europeiska rådet.

Anf. 47 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Den kinesiske presidenten var ju här på besök över förra helgen och träffade väl utrikesministern.

Kina är en ny medlem i WTO, och har väl inte gjort så mycket hittills. Var det någonting i de samtal som regeringen hade med presidenten som kunde vara intressant inför de kommande förhandlingarna?

Anf. 48 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är inte säkert att jag får något svar men jag måste fråga ändå. Jag upplever utifrån de handlingar som vi har fått att det sätts upp som en extra punkt.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Att vad sätts upp som en extra punkt?

Anf. 50 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

WTO och Doharundan, alltså utifrån de handlingar som vi har fått ta del av. Där står ju inget nytt, precis som utrikesministern sade. Men jag kan ändå inte låta bli att fråga utifrån detta med extra punkt om det ändå finns någon känsla av eller tendens till ifall man närmar sig ett genombrott eller inte. Det börjar ändå kännas som att man börjar närma sig en deadline.

Anf. 51 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Utrikesministern önskar att han hade en fast känsla som han kunde förmedla på den punkten. Jag har inte det. Delvis har det väl, för att svara på Björn Hamiltons fråga också, att göra med att handelsministern, som är engagerad i samtal med kineserna till exempel, är i Kina. Jag vet inte om han är där just i dag, men när vi hade det kinesiska besöket här var han i Kina och fick väl kanske lite känsla för det hela då.

Om jag skulle ha någon känsla – men ta det för vad det är med alla möjliga reservationer – skulle jag kunna tyda det faktum att det pågår rätt intensiva förhandlingar inom den mindre gruppen som positivt. Sedan har vi den osäkerhet som ligger inte bara i denna fråga utan också i en rad andra frågor beroende på skiftet i Paris. Vad innebär det? Det var rätt starka markeringar som gjordes i början av president Sarkozy gentemot Peter Mandelson till exempel. Jag vet inte om ni såg intervjun i Financial Times där han sade att det här var för viktiga frågor för att Peter Mandelson skulle få ägna sig åt dem, utan dem skulle president Barroso ha. Och så sade han att president Barroso väl i och för sig är lite för liberal även han från fransk utgångspunkt.

I vilken utsträckning detta är sådan inledande retorik som det lätt blir i ett sådant här skede och i vilken utsträckning det är något som påverkar förhandlingarna är svårt att veta. Det är möjligt att vi får en indikation på detta under Europeiska rådets möte. Vi befinner oss fortfarande inne i en fransk valrörelse, ska vi inte glömma. De har den andra omgången av parlamentsvalet framför sig, och det kan i någon mån påverka den franska retoriken i en riktning som från en svensk allmän utgångspunkt är mindre positiv.

Min allmänna känsla skulle dock vara att ja, det rör sig nog trots allt framåt. Denna allmänna känsla är inte grundad på någon kunskap alls.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i denna fråga och går vidare till punkt 3, Kuba, där vi ska fatta beslut. Det finns slutsatsutkast som ska ha blivit en A-punkt om inte Tjeckien vill prata lite extra om frågan under lunchen, står det i mina noteringar. Utrikesministern kanske kan reda ut detta.

Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror att det blir så, det vill säga att det finns enighet om den här texten, som väl nämnden har haft möjlighet att ta del av. Den har varit föremål för en del diskussion i nämnden. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<. Därför finns det anledning att vara rätt tillfredsställd med den här texten, tycker jag. Den uttrycker mycket tydligt var vi faktiskt står. Sedan är det möjligt att det vid lunchen blir en diskussion som inte ändrar texten men som möjligtvis handlar om andra markeringar som ska göras.

Anf. 54 ELSE-MARIE LINDGREN (kd):

Fru ordförande! Jag ser i de papper som vi har fått att ståndpunkterna som man har antagit är från 1996. Några år har gått sedan dess. Diskuterar man någonting nytt gällande ståndpunkterna inom EU och vad man kan göra för Kuba? Kommer det att komma upp under något av samtalen?

Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Problemet med Kuba är ju att det inte händer så mycket. Det har ju hänt att Fidel Castro i formell mening har överlämnat makten till Raúl Castro, och vederbörande har varit fullt upptagen med att konsolidera. Den ekonomiska utveckl-

ingen går väl lite fram och tillbaka. Vårt intryck är att både kommunistpartiet och framför allt militären, nära lierad med kommunistpartiet av lätt insedda skäl, behåller en rätt effektiv kontroll över landet.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< om jag såg några tecken på att regimen var intresserad av en övergångsprocess och att vi då skulle kunna hjälpa till i den. Jag ser inga större tecken på en sådan vilja från regimen sida. Därför är jag rätt tillfredsställd med den här texten, som på ett sätt som är mycket tydligt klargör vad vi faktiskt tycker om situationen på Kuba.

Så vad vi gör är, kan vi säga, den deklaratoriska politiken. Den är bra. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 56 KERSTIN LUNDGREN (c):

Fru ordförande! Jag noterar i den text, den *draft*, som vi har i den blå mappen att inledningen till synes skulle kunna tolkas som en positiv bedömning av den överföring av makt som har varit. Det är väl måhända en något märklig tolkning från EU:s sida.

Min fråga gäller egentligen detta, utifrån den lunch som utrikesministern nämnde: Vilka andra ståndpunkter skulle kunna komma upp i det samtalet? Jag delar naturligtvis uppfattningen att det är viktigt att betona demokrati och mänskliga rättigheter.

Anf. 57 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror inte att det kommer att komma upp några andra ståndpunkter än de här, men det kan väl kanske komma upp synpunkter om att vi ska göra någonting för att markera ståndpunkter på ett eller annat sätt. Jag vet inte vad min tjeckiske kollega avser att ta upp, men jag har hört att det flaggas för att han avser att säga någonting. Jag brukar normalt lyssna på honom med stor uppmärksamhet. Han har ofta spännande idéer.

Anf. 58 CARL B HAMILTON (fp):

Om ordföranden tillåter det skulle jag vilja resa den lite större frågan. Fidel Castro är ju lika lite som någon annan odödlig, och när han dör eller än en gång blir sjuk så är risken ganska stor att det i praktiken blir en militärdiktatur. Den

intressanta frågan vare sig det blir det ena eller andra och exakt hur det ser ut är så att säga "post Castro".

2006/07:31

15 juni

Vilka förberedelser kan man göra från Europeiska unionens sida, annat än att stödja dissidenter mer eller mindre öppet, för den situationen? Det kan ju bli en labil situation. Det kan bli en situation där européerna kanske vill spela en kompletterande roll till den aktivism från Förenta staternas sida som med säkerhet kommer att utvecklas. Man kanske skulle ha en del tankeverksamhet om det här lite längre perspektivet. Jag begär inte att utrikesministern ska utveckla den tankeverksamheten här och nu, men man kanske i alla fall ska sätta i gång – om man inte redan har gjort det – en process inom Europeiska unionen.

Anf. 59 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vad gäller beskrivningen av situationen på Kuba och att det skulle kunna bli en militärdiktatur kan jag säga att i praktiken är det ju där vi är. Raúl Castro är den som kontrollerar. Han är väl också chef för kommunistpartiet, anser han, men han är framför allt den som kontrollerar hela militärapparaten. Militärapparaten kontrollerar 70 procent av den kubanska ekonomin. Det är alltså den med kommunistpartiet llerade militärapparaten som de facto kontrollerar landet, och eftersom det är diktatur som råder ligger beteckningen militärdiktatur snubblande nära redan nu. Det är möjligt att den kan bli ännu mycket mer än vad den redan är.

Sedan bedömer vi ju att detta inte är en stabil situation, och därmed hamnar vi i den frågeställning som Carl B Hamilton antyder.

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Därmed kan nämnden gå till beslut. Det här är ju faktiskt ett skarpt beslut eftersom papperna föreligger. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 4, Den europeiska grannskapspolitiken. Även här finns det utkast till slutsatser i den blå mappen. Detta förväntas enligt mina noteringar bli en så kallad falsk B-punkt, det vill säga en punkt där det inte förväntas diskussion men möjligen något markerande inlägg. Om utri-

kesministern vill lägga till något så är han, som alltid, välkommen att göra det.

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag vill bara då göra det tillägget att det inte kan uteslutas att jag just kommer att utnyttja möjligheten att göra ett markerande inlägg. Det beror lite på hur diskussionen kommer att gå på rådet. Det här är ju någonting som har varit och fortfarande är mycket viktigt för oss.

Vi är nöjda med det här. Om vi finner anledning, tidsmässigt, att säga detta också, det återstår att se.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Är det då någonting som utrikesministern vill berätta för oss om vad det här inlägget skulle kunna förväntas innehålla?

Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det är bara en allmän hyllning av dokumentet och vikten av denna politik, så att den inte i det allmänna sammanhanget kommer bort.

Vi pressar ju på hela tiden, men här finns till exempel framsteg som har gjorts med avtalet om fördjupade förbindelser med Ukraina och öppnat förhandlingarna där nu – situationen med Ukraina är inte alldeles enkel – något som kan användas som modell för vad som kan göras på andra områden.

Men vi får se hur *the mood music* på rådsmötet kommer att vara i övrigt.

Anf. 64 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag blir lite fundersam när du talar om en allmän hyllning. När man läser i texten här står det att ”regeringen fäster stor vikt vid slutsatserna, men hade gärna sett tydligare positiva referenser” och diverse annat. Då undrar jag vad som är skillnaden nu, om det bara gäller en allmän hyllning?

Anf. 65 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Detta innebär trots allt framsteg i förhållande till vad som har diskuterats tidigare. Det finns ju de som har varit rätt återhållsamma i den här politiken. Vi har tillhört de pådrivande.

Vi kommer att fortsätta vara pådrivande. Det är inte så att den svenska regeringen kommer att tycka att allting är bra och att vi ska nedlägga vår talan, men vi betraktar detta som ett viktigt steg framåt. Vi ska understryka de positiva elementen i detta. Här finns *governance facility*, och här finns de nya handelsavtalen. Vi ska se till att man driver på detta på olika sätt.

Sedan kommer vi att hamna i en ny diskussion, även om vi inte ska slänta in i det just nu. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Men en tanke är väl att det då ska göras mera på det här området i Medelhavsområdet. Ja, det har ju då implikationer för de andra områdena också. Därför ska vi hålla debatten levande.

Jag tror att grannskapspolitiken är en oerhört viktig del av det samlade utrikespolitiska agerandet för den europeiska unionen.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi får säkert anledning att återkomma till Medelhavet under portugisiskt ordförandeskap. Men i den här punkten ska vi fatta beslut nu. Om ingen har något ytterligare att lägga till finner jag sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6, Västra Balkan. Det är en beslutspunkt för vår del. Det finns utkast till slutsatser i den blå mappen.

Men vi får inte glömma Centralasien! Det är inte min poäng. Där är det så att den punkten också förväntas vara en falsk B-punkt, men utrikesministern vill säkert lägga till någonting även där.

Anf. 67 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi ska då fatta beslut i punkt 5. Jag var lite för snabb förut. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Därmed går vi in på punkt 6, Västra Balkan, och även där ska vi fatta beslut. Där finns det ett slutsatsutkast. Vi vet ju också alla att det kan hända saker i frågan. Om det skulle komma något nytt hör vi ju snart. Den här frågan var senast i EU-nämnden den 11 maj, det vill säga ganska nyligen.

Sammanfattningen av säkerhetsrådets rapport har varit ut-sänd. Hela rapporten har funnits på kansliet tidigare och finns även i salen, om det är någon som skulle vilja bläddra lite i den nu.

Jag ber både utrikesministern och nämndens ledamöter att försöka fokusera på det nya som hänt sedan sist i den här frågan.

Anf. 69 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det har hänt rätt mycket i de här frågorna. Det gäller tre saker egentligen.

Den första är Serbien, där vi har välkomnat den nya regeringen. Där har skett betydande framsteg, framför allt i samarbete med ICTY, Haagtribunalen. Det har möjliggjort återupptagandet av stabiliserings- och ratificeringsförhandlingarna med Serbien, som återtogs, om jag inte missminner mig, i förrgår.

Vi uttalar oss mycket positivt om detta. Vi hoppas att Serbien ska kunna fullfölja de ekonomiska, administrativa och legala reformer som krävs. Även om det inte står här så finns ju förutsättningar för att fullborda de här förhandlingarna relativt snart, så att vi skulle kunna komma till en ny situation när det gäller den serbiska relationen till Europeiska unionen redan under höstmånaden. Det är den ena delen.

Den andra delen gäller visumfaciliteringsavtalen, som är en annan viktig del av vår västra Balkan-politik. Vi välkomnar att man nu är klar med avtal om både visumfacilitering och med återupptagande med Albanien, med Bosnien och Hercegovina, med Makedonien, med Montenegro och med Serbien, men vi säger samtidigt, så där i största allmänhet, att vi vill visst gå längre på ett eller annat sätt. Det här är väldigt stora frågor när det gäller rörelsefriheten för individer.

Den tredje delen rör Serbien och Kosovo. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Det gick inte alls att lösa ut under våren på det sätt som man hade väntat sig. Det gick inte att lösa ut på G 8-mötet heller. Nu avvaktar man vad som eventuellt kan komma ut av mötet mellan president Putin och president Bush i Kennebunkport den 1 och 2 juli, och i avvaktan på det återupprepar vi i stort sett kända ståndpunkter.

Den här texten kan komma att förändras lite. I den mån den skulle komma att förändras så är det ett än tydligare understrykande av att det krävs en resolution av FN:s säkerhetsråd. Det är en rätt avgörande frågeställning.

Skulle vi hamna i en situation där vi får en votering i säkerhetsrådet – en votering med ett veto är nästan det värsta scenariot, det vill säga att allting faller – så får vi en synnerligen besvärlig både juridisk och politisk situation både på Balkan och möjligtvis i andra delar av det europeiska området också.

Därför är det viktigt att man fortsätter samtalen i avsikt att uppnå enighet eller i alla fall tolerans kring en säkerhetsrådsresolution i detta ämne, och det kommer vi säkert att utbyta en del ståndpunkter om under diskussionerna i Luxemburg.

Texten kommer dock att se ut ungefär så här. Det kan vara en något hårdare betoning. Jag skulle gärna se en lite hårdare betoning av säkerhetsrådsresolutionen – ungefär så.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Tack för det, och särskilt för det sista klargörandet!

Anf. 71 KENNETH G FORSLUND (s):

I Utrikesdepartementets kommenterade dagordning står det: ”Vad gäller Kosovo avser regeringen fortsatt verka för att ett enigt agerande från EU:s sida kan säkerställas.” Tittar man på sammanfattningen av de föreslagna slutsatserna så ser man att det där står att slutsatserna understryker att EU fortsatt följer frågan och stödjer Ahtisaaris förslag. Vad är regeringens ståndpunkt?

Anf. 72 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Regeringens ståndpunkt är att, som du säger, en säkerhetsrådsresolution är alldeles avgörande för att man ska kunna upprätthålla enigheten. Får vi inte en säkerhetsrådsresolution, det vill säga om det hela kör in i väggen med ett veto, så tror jag att vi är i en mycket besvärlig situation.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<< Inte minst finns det en nervositet hos de stater som ligger lite närmare Kosovo än vad vi gör för vad som kan bli konsekvenserna av att den här frågan löses ut genom en urladdning i stället för genom en resolution i säkerhetsrådet. Det är därför jag tycker att det är oerhört viktigt att få denna resolution.

Jag skulle säga att det exakta innehållet i resolutionen betyder mindre än resolutionen. Får vi bara en resolution som skapar en ny legal bas kan vi nog hantera det mesta. Utan resolution är det inte så mycket vi kan hantera över huvud taget.

Anf. 73 KENNETH G FORSLUND (s):

Men hur ställer sig regeringen till Ahtisaaris förslag och det som föreslås i förslaget till slutsatser?

Anf. 74 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det som står här är det vi har talat om tidigare, det vill säga Ahtisaaris förslag, som ju har olika delar. Vi vet inte hur detta kommer att se ut i slutändan. Vi säger att Ahtisaaris förslag, inte nödvändigtvis hans brev, *provides the basis for the settlement*. I det ligger ju ett element av flexibilitet som jag tror att det är viktigt att ha när man går in i slutskedet av en förhandling.

Anf. 75 CARL B HAMILTON (fp):

Om jag uppfattade det rätt säger utrikesministern att Sveriges position är att vi primärt vill ha en säkerhetsrådsresolution och att vi är ganska flexibla vad beträffar innehållet. Det måste väl vara tolkningen av vad utrikesministern sade.

Då gäller min fråga den andra tidigare frågan: Vad driver Sverige för linje inom Europeiska unionen vad beträffar innehållet, bortsett från att vi ska ingå i styrgruppen?

Anf. 76 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det finns ju ett antal länder som anser att de har ansvaret för att driva den här frågan. I det resolutionsförslag som lades på bordet låser de fast styrgruppen, så där kommer vi inte med. Det får ju konsekvenser. Det är de som kör Kosovopolitiken – inte vi >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Det här sker ju inom säkerhetsrådet. Vår insyn är rätt begränsad. Ibland kan det hända att man uppsöker oss om olika idéer, men det sker i rätt begränsad omfattning än så länge.

För närvarande är det en sökande process. Vi har sett olika förslag cirkulera. Herr Sarkozy var ute med ett förslag som nådde offentligheten. Det finns uppenbarligen andra tankar som cirkulerar om hur man ska kunna göra. Men detta är någonting som för närvarande befinner sig i ett mycket

osäkert stadium, som kommer att bli beroende av om de får något resultat vid toppmötet. Vad det kommer att vara för bilateral diplomati i denna fråga mellan amerikanerna och ryssarna före toppmötet saknar jag insikt i. Efter toppmötet löser man ut det då – à la bonne heure! Men en säkerhetsrådsresolution vore det bästa.

Jag tror att den i alla fall kommer att vänta. Just nu är det Belgien som är ordförande i säkerhetsrådet. Vi har Kina i juli. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< I september kommer vi fram till Frankrike.

Det ställs frågor till mig av nämnden om vad jag har för ”känsla >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Om ni erinrar er frågan sades det att den skulle ha lösts ut enkelt i slutet av förra året. Det var vissa som då sade att det här inte är fullt så enkelt som vissa föreställer sig. Nu börjar fördröjningen bli verkligt besvärlig. Läget är i dag värre i den diplomatiska dialogen än vad det var för sex veckor sedan. Det är mer låst, mer besvärligt.

Anf. 77 CARL B HAMILTON (fp):

Utrikesministern säger att det är besvärligt i den diplomatiska dialogen – värre nu än tidigare. Maciej Zaremba – kanske Sveriges för närvarande främste journalist – har skrivit i några artiklar i Dagens Nyheter om en annan aspekt, nämligen läget på marken. Där är också, som det förefaller om man tar del av artiklarna, en värre situation än tidigare. Vi kanske inte bara ska diskutera de diplomatiska turerna. Det vore viktigt om utrikesministern också återförde sina kolleger till beskrivningar av situationen på marken. Det kan få hela den diplomatiska aktivitetskarusellen att ta ett annat spår.

Anf. 78 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag har hela tiden understrukt när vi har fört dessa diskussioner att det är skillnad på att sitta i New York och skriva en vacker text om hur det ska se ut i en viss region i Balkan. Man kan skriva allt om rättigheter fram och tillbaka, väldigt vackra saker. Men hade det varit vackra dokument som hade avgjort hur det ser ut på Balkan hade vi aldrig haft något krig i Bosnien. Jag tror att säkerhetsrådet antog 50

resolutioner, rapporter, beskrivningar, garantier och så vidare. Läsekreten på Balkan, i Bosnien, var mycket begränsad. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Man måste veta att dessa rapporter fungerar, att de går att förverkliga någorlunda. Förutsättningen för att de kan förverkligas är att det finns någorlunda acceptans. "Kärlek" är inte ett uttryck jag skulle använda. Det är få som älskar resolutioner och rapporter. Men det ska finnas en någorlunda vilja att acceptera detta från olika staters sida. Det förutsätter nästan en säkerhetsrådsresolution. Skulle vi hamna i ett läge utan en säkerhetsrådsresolution fruktar jag att möjligheten att genomföra vare sig det ena eller det andra kommer att vara besvärlig. Sedan kan man skriva och anta vackra rapporter i avlägsna huvudstäder, men läsekreten för sådant är ibland lite begränsad.

Artikelserien i Dagens Nyheter visar också kontrasten mellan vackra dokument på avstånd och den realitet som faktiskt är icke bara där. Lite överdriver väl den gode Maciej. Jag var verksam i detta samband tidigare och ägnade då betydande energi åt att försöka övertyga de ledande makterna om att vi skulle ha löst ut frågan senast 2001 – omedelbart efter Miloševićs fall. Då fanns förutsättningarna. Men då trodde man att det här skulle lösa sig i alla fall och att det är inga problem. Sedan dess har nästan i varje tänkbart hänseende situationen blivit mera besvärlig. Sedan fanns det tron att det under de senaste månaderna skulle gå med några enkla manövrer. Det har inte lyckats.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Då är diskussionen avslutad vad gäller detta.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

För er som inte har varit här förut, eller som undrar ändå, kan jag konstatera att kansliet alltid hemligstämplar sådant i de stenografiska uppteckningarna som är alltför känsligt vad gäller Sveriges relation till främmande makt. Men stryker gör vi faktiskt inte – om ni undrar över den saken. Så är det – oavsett hur ordrik man må vara i diskussionen.

Då går vi in på punkt 7, Fredsprocessen i Mellanöstern. Där är det närmast fänigt av mig att säga att det kan ha hänt mycket nytt sedan sist. Men det finns – så har jag sagt det –

utkast till slutsatser i den blå mappen. Sedan får vi lyssna på utrikesministern och kanske till och med ha beredskap för senare samråd, om vi skulle behöva ha det. Det kan vi göra i skrift. Det är lite löjligt att säga att man vet hur det är eftersom det står i papperen. Så är det naturligtvis inte.

2006/07:31
15 juni

Anf. 80 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Från det ena till det andra. Om Kosovodiplomatin är ett mindre spektakulärt exempel på framgång, har vi här ännu ett område som ger anledning till bekymmer.

Låt mig börja med det formella. Det finns en text om Libanon. Jag tror inte att den bereder några bekymmer. Libanon bereder bekymmer men inte nödvändigtvis texten. Det finns en text angående Mellersta östern, som inte heller bereder några bekymmer. Den är bra. Om nämnden känner sig för att ställa sig bakom detta är det välkommet. Jag tror inte att det kommer att bli den texten.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Nej. Det var min fråga, om vi har någon användning för den.

Anf. 82 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vi tycker att texten är bra. Om den är relevant är en helt annan fråga. Men det kan vara bra att ha stöd för den eftersom den innehåller principiellt viktiga ståndpunkter.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Det hoppas jag att utrikesministern ska få.

Anf. 84 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Man kan hoppas på det!

Läget är sådant att jag skulle tro att vi hamnar i en situation på måndagen att vi kommer att ha en annan text som kommer att vara kortare och kanske lite mer fokuserad på det aktuella läget. Vad kommer denna text att innehålla? Det är en fråga som jag gärna vill ha ett svar på. Läget är att Hamas de facto har tagit över makten i Gaza. Det finns tydligen någon installation kvar som Fatah möjligen kontrollerar, men det är väl bara en tidsfråga och saknar egentligen praktisk betydelse.

President Abbas har avskedat den palestinska samlingsregeringen och har talat om att det ska utlysas val. Hur detta

ska gå till är vi inte klara över. Han måste utse en ny regering. Han har indikerat att han ska göra detta. Han kan utse en egen expeditions- eller nödregering – eller vad vi ska kalla den. Den kan sitta enligt det författningsliknande dokument som finns i två månader. Därefter måste han gå till det palestinska PLC, palestinska parlamentet, för att få mandat för en ny regering. Där kontrollerar Hamas cirka två tredjedelar av de valda ledamöterna. Nu sitter cirka en tredjedel av ledamöterna i israeliska fängelser. Frågan är om det över huvud taget i en sådan situation går att ha några möten med PLC, om det går att skaffa sig mandat från PLC för en ny regering. Sedan infinner sig frågan om det går att anordna val i ett läge där Hamas säger att val inte ska anordnas. Med en viss kännedom om valproceduren där är det mycket tveksamt om detta över huvud taget kommer att vara möjligt att genomföra. Det kommer självfallet inte att vara möjligt att genomföra i Gaza om Hamas motsätter sig detta, men även på Västbanken kommer situationen att vara utomordentligt besvärlig.

Vi vet inte riktigt hur det här ska hanteras. Jag tror inte att det beror på någon brist i informationsinhämtning från den svenska utrikesförvaltningen. Jag tror att vi befinner oss i en situation där det finns en mycket genuin osäkerhet om vad som kommer att hända hos samtliga de ledande aktörerna.

Tidigare planering är sådan att vi kommer att ha den israeliska utrikesministern Livni hos oss på måndag i Luxemburg. Tidigare planering är också att den israeliske premiärministern Olmert är i Vita huset på tisdag. Tidigare planering är också att den så kallade kvartetten sammanträder i Sharm-el-Sheikh – tror jag är det senaste budet vad gäller platsen – den 25. Det finns ett antal tidigare inlagda hållpunkter i Mellersta österndiplomatin som nu får en ny betydelse.

Jag vill inte utesluta att vi hamnar i en situation där – nu spekulerar jag – vi har anledning att göra vad vi kan för att stärka president Abbas. Det gäller att stärka på den civila sidan. Vi har anledning att verka för att stabilitet kan bibehållas på Västbanken. Det kan förmodligen komma att kräva att vi vidtar åtgärder för att stärka honom inte minst finansiellt. Jag tror att det finns anledning att stärka trycket på Israel att frisläppa de innehållna medel som finns. Det skulle ge helt andra möjligheter. Där har vi med hjälp av amerikanerna infört förändringar i de finansiella restriktionerna så att det

finns möjlighet att överföra medel. Det skulle möjligen skapa ett tidsutrymme som kan användas för att se om det går att åstadkomma något annat.

2006/07:31

15 juni

Situationen på Gaza riskerar att bli mycket besvärlig mycket snabbt. Israelerna har stängt både Rafah och Karni, det vill säga där finns 1,3 miljoner människor, varav 70 procent är beroende av nödhjälp, i en tilltagande desperat situation. Det är illa som det är på Gaza. Det kan mycket snabbt bli mycket värre om elförsörjning, vattenförsörjning och livsmedelsförsörjning börjar att svikta. Hur det ska hanteras önskar jag att jag hade förmåga att ge EU-nämnden ett utomordentligt klart, fungerande och effektivt svar på, men jag måste medge att det har jag inte. Vi får försöka följa denna utveckling.

Vi får göra vad vi kan för att stabilisera utvecklingen på Västbanken. Vi får göra vad vi kan för att stödja president Abbas, även om man måste försöka bibehålla så mycket av respekt för konstitutionella former som är möjligt på den palestinska sidan. Vi ska inte glömma att det här faktiskt var en fungerande demokrati med fungerande val och fungerande konstitutionella processer intill relativt nyligen. Sedan måste vi titta på hur en möjlig humanitär katastrof i Gazaområdet ska hanteras. Den kan inte hanteras utan aktiv medverkan av Israel och i och för sig Egypten. Det är de som kontrollerar gränsövergångarna.

När jag sitter och pratar också i största allmänhet kan jag meddela, utöver det ni redan vet, att det föreligger också diskussioner om olika typer av internationella styrkor. Premiärminister Olmert talade om möjligheten av en internationell styrka för att hjälpa till och kontrollera gränsen mellan Gaza och Egypten. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Mitt intryck är också från besök i regionen för bara några dagar sedan att egyptierna faktiskt gör mycket för att kontrollera detta >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Jag ska stanna till ett ögonblick för hur vi hanterar detta tekniskt. Jag föreslår att vi förhåller oss till och fattar beslut om de liggande utkasten till slutsatser. Därtill fattar vi ett beslut om regeringens redovisade upplägg inför fortsatta

förhandlingar, såsom EU-nämnden har gjort. Jag hoppas att vi har så det räcker till rådsmötet. Skulle det därutöver komma alldeles sprillans nya texter är vi tacksamma för att få dem i möjligaste mån skriftligt vartefter de finns. Kan vi göra så i det tekniska? Svaret är ja.

Då går vi in på den politiska diskussionen.

Anf. 86 KERSTIN LUNDGREN (c):

Fru ordförande! Situationen är naturligtvis oerhört oro-väckande. Jag vill understryka det utrikesministern säger om betydelsen av att stärka civilsamhället och att försöka ge president Abbas förutsättningar att vara en auktoritet i området. Annars finns det inte någon riktig grund för att tro att man ska komma vidare.

När det gäller den humanitära situationen i Gaza är det självfallet viktigt att det visas att det inte främjar konflikten.

Jag skulle också vilja fråga i vad mån utrikesministern har haft någon kontakt med Norge, som valde en annan linje tidigare. Har de några kontakter i dagsläget som ger någon annan information än den vi har fått?

Anf. 87 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Man kan säga att det är rörligt, rörigt och allvarligt i Mellanöstern just nu. Man kan inte veta hur det här kommer att sluta. Synpunkter på detta blir bara spekulationer, men det vore ändå intressant att höra utrikesministerns syn på den uppkomna situationen och följderna av detta. Finns det en risk att man här får två palestinska stater, en på Västbanken och en i Gaza, att förhandla med fortsättningsvis? Eller bedömer man att Hamas kommer att ta över helheten i slutändan? I vilken riktning tror utrikesministern att det här går?

Anf. 88 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt mig börja med Kerstin Lundgrens fråga. Jag har inte talat med Norge under gårdagen utan i förrgår, men det är ett nytt läge sedan i går. Det står på min åtgärdslista, men prioritet i livet i dag var självfallet att sitta i riksdagen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Haniyeh har sagt att han sitter kvar som premiärminister. Han sitter i Gaza. Khaled Mashal är den starke mannen som har varit rätt moderat, om man nu kan använda detta uttryck, i förhandlingarna som ledde fram till Mecka och till rege-

ringsavtalet som gick väldigt långt mot kvartettens principer. Vi vet absolut ingenting om hans reaktion i Damaskus, men jag utgår ifrån att det finns kanaler till honom och ska försöka få del av informationer från de kanalerna under dagen. Det är väldigt viktigt att se vilken bedömning de gör. Hur avser de att agera?

Björn Hamiltons frågeställningar är ju de stora. Gör detta att en tvåstatslösning havererar? Går vi mot en trestatslösning, en enstatslösning eller ingen lösning alls? Det vet vi inte. Just nu ser det ut som om det är två Palestina. Kan Hamas ta över på Västbanken? Det bedömer jag som mindre sannolikt. Hamas vann valet på Västbanken rätt tydligt, men inte med den radikala agenda som i dag dominerar i Gaza. Nu är situationen i Gaza fundamentalt annorlunda. Gaza är ett stort flyktingläger med en förfärlig demografisk situation. Det är väldigt många unga arbetslösa pojkar och män. Om ni tittar på tabellerna ser ni att demografin där ser alldeles förfärande ut. Det är inget fel på barn, men det får vara någon balans här i livet. 70 procent lever bara på matpaket. I och med att de andra institutionerna har kollapsat är det Hamas som har delat ut pengar och vapen. Och då får man en sådan situation.

Så är inte situationen på den absoluta huvuddelen av Västbanken. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Sedan kan det bli oroligheter. I Nablus har Fatah ingripit och börjat arrestera Hamasanhängare eller Hamasaktivister. Jag skulle säga att Hebron också är en potentiell krutdurk. Där finns också ett mycket aggressivt uppträdande hos judiska bosättare mitt inne i staden, som bekant. Man ska vara medveten om detta.

Det återstår att se hur förhandlingsspelet kan bedrivas efter detta. Men det handlar om att stärka president Abbas. Preliminärt skulle jag säga att vi nog skulle öka trycket på israelerna att frisläppa dessa pengar så att han har några pengar över huvud taget att röra sig med. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Hur gör man i Gaza? Ja, det vet jag inte över huvud taget. Hur gör vi, biståndsarbetare och andra? Det kanske inte är så många utöver UNRWA. Det finns många frågetecken i luften som vi hoppas kunna rätta ut under de närmaste dagarna. Det är klart att det är en

brytpunkt i utvecklingen på ett eller annat sätt. Det återstår dock att se vilken riktning som denna brytpunkt leder till.

Anf. 89 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Det är verkligen med bedrövelse som man har följt utvecklingen under de senaste dygnen. Tyvärr måste man säga att vi som har varit kritiska mot EU:s politik mot den palestinska myndigheten har fått rätt på varje punkt. Precis det vi har varnat för har nu skett. Det har knappast bara varit en intern palestinsk process som har lett fram till det här sammanbrottet, utan ansvaret ligger ju också tungt på EU, inklusive den nuvarande och den förra svenska regeringen. Det tycker jag måste sägas i sammanhanget.

Jag säger inte att de tankar som utrikesministern har om att stärka Abbas är fel. Men jag undrar om man inte kan se några risker med en sådan strategi, att pumpa in pengar till president Abbas i det här läget. Det finns en risk för att det inte direkt ökar hans incitament att öppna för dialog och samtal med Hamas, snarare tvärtom. Det är så, precis som utrikesministern nämnde, att Hamas har sina starka punkter på Västbanken, framför allt i Hebron. Det finns en överhängande risk att våldet skulle kunna eskalera även där. Nu måste det primära vara att försöka få i gång en dialog så att de olika parterna börjar prata med varandra igen.

Sedan måste jag också kommentera Gaza. Utrikesministern säger att läget snabbt förvärras. Då ska man komma ihåg vilket läge man redan befann sig i. Redan i höstas pratade FN:s humanitära organ OCHA om att stora delar av befolkningen helt enkelt svalt och att de tunnlar som vi ibland pratar om vid gränsen vid Rafah, som används till vapensmuggling, också användes till att smuggla in mat till befolkningen därför att befolkningen svälter. Att då prata om att man ska försöka bilda något slags stat är helt otänkbart. Det finns inga fysiska förutsättningar för att bilda en stat i Gazaremsan. Det finns ingenting att bygga en samhällsstruktur på.

Jag har en sista synpunkt som jag också vill lyfta fram. Jag misstänker att jag vet vad utrikesministern kommer att säga, men jag lyfter fram den ändå. Hur ska man hantera den här situationen om man inte pratar med Hamas? Det Kerstin Lundgren lyfter fram, att gå via den norska regeringen, är en väg framåt. Man kan försöka att den vägen ha kontakt med

Anf. 90 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nu är det inte fullt så enkelt. Hans Linde företräder ju en politisk uppfattning som anser att det mesta av ondska i världen är EU:s fel. Jag företräder inte riktigt den uppfattningen. Jag tror att om den europeiska unionen hade haft ett större genomslag för sin politik hade vi förmodligen haft en bättre situation också här. Nu tror jag att vi ska vara alldeles ärliga och säga att även om den totala visheten hade rätt handlar det här om ett palestinskt inbördeskrig som en del av en vidare motsättning som vi ser i delar av arabvärlden. Inte ens den förra svenska regeringen kan jag göra ansvarig för detta, om jag ska vara alldeles ärlig. Det är andra faktorer som är av betydligt större dignitet som vi har att hantera.

Det är oroande att vi, om vi talar om Hamas, uppenbarligen har en splittring. Vi vet inte riktigt hur den politiska delen ställer sig till detta som uppenbarligen den mer militanta delen av den militära delen har bestämt sig för.

Sedan har vi dessutom en situation som inte är så uppmärksammas i medierna men som oroade väldigt många på den israeliska, palestinska och egyptiska sidan när jag var där nere. Det är att vi till höger eller vänster – jag vet inte – om Hamas, ännu längre åt det gröna hållet – allt blir fel, men ni förstår vad jag menar – men ännu mer åt det islamistiska hållet har olika grupper som dyker upp. Vi ser detta i flyktinglägret i norra Libanon. Jag tror inte att det är al-Qaidagrupper, men det är al-Qaidainspirerade fundamentalistiska grupper som utmanar Hamas från den kanten. Vi ser gamla klanstrukturer bryta fram.

Vi har den här journalisten Alan Johnston som är kidnappad i Gaza sedan ett antal månader tillbaka. Man vet relativt väl vem som håller honom fången. >>> **Hemlig enligt**

2 kap. 1 § sekretesslagen <<< Det är separata strukturer som växer fram. Det finns flera exempel på detta. Det finns alltså maffialiknande klanstrukturer med tilltagande islamistisk karaktär. Och det är klart – för att återvända till Hans Lindes frågeställning – att det ställer diplomatin inför relativt betydande uppgifter.

Anf. 91 KENNETH G FORSLUND (s):

En dag som denna känner man naturligtvis mest bara frustration. Det är klart att man kan, som Hans Linde, peka på sanktionspolitiken och diskutera den. Vi socialdemokrater har den senaste tiden pekat på att vi borde försöka moderera den och söka mer kontakt med Hamas. Det fanns en period, ett tillfälle, där man möjligen skulle ha kunnat komma någonvar med detta, men om man inte lyckades med det kunde det också bli väldigt allvarliga konsekvenser.

Tidigare har vi diskuterat att vi inte vill ha kontakt med delar av den här palestinska regeringen. Nu finns det bevisligen ingen regering alls att ta kontakt med. Det är ett betydande problem i sammanhanget.

Låt oss hoppas att den rent militära situationen snabbt kan lugna ned sig och nå något slags stabilitet, vapenvila eller vad man nu ska kalla det där åtminstone människoliv räddas. Det måste vara det första. Sedan kan man börja diskutera hur man ska gå vidare. Det är ju viktigt att gå vidare. EU borde vara en väsentlig aktör i detta.

Det är oerhört svårt att veta vad man ska göra en dag som denna. Men det första är naturligtvis att det måste bli stopp på våldet. Det är det allra första.

Anf. 92 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag kan givetvis bara hålla med om detta. Jag tror att vi har samma grundinställning till detta.

Låt mig bara säga att den ekonomiska situationen har påverkat det hela. Det är ingen tvekan om det. Människor som är tilltagande desperata tenderar att göra desperata saker. Det är ingen stor insikt som ligger bakom detta uttalande. Det är relativt enkelt. Det som har lett till situationen i Gaza är inte minst isoleringspolitiken. Det har varit stängt praktisk taget hela tiden vid både Rafah och Karni. Det har inte fungerat. Varför har det då varit så? Ja, det är israelerna. Varför har de då gjort så i strid med tidigare avtal? Det är på grund av de här raketerna och kidnappningen av soldaten. Det ena har gett det andra.

Hade vi från början kunnat få stopp på all våldsanvändning, inklusive de där raketerna och frigöra den där soldaten, hade vi kanske haft ett annat läge och kunnat pressa israelerna mera för att hålla öppet och få i gång handelsutbytet. Vi talar om EU:s pengar eller Sveriges pengar. Två tredjedelar

av den palestinska administrationens intäkter är de skatte- och tullintäkter som Israel har innehållit. Det är två tredjedelar av pengarna som har försvunnit den vägen. Vårt stöd har i stort sett fortsatt, om än utanför de institutionella ramarna. Det har legat i projekt och humanitärt bistånd.

Men att den palestinska myndigheten har förlorat så pass mycket pengar har medfört att den institutionella kollapsen har kommit snabbare.

Detta ska vi väl dra en del lärdom av för framtiden. Sedan är Gaza ett problem som alla sedan 48, 56, 67 har vetat om men ingen har velat ta i, för det har varit så besvärligt. Och så har det blivit ännu mer besvärligt.

Nu är det 1,3 miljoner människor som lever där. Hur ska man lösa detta? Ja, jag tror att man kommer att hamna i en diskussion med lösningar eller lösningsförslag som möjligtvis går en bra bit utöver vad som har funnits på papperet hitintills.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag ber förstås alla att hålla sig till det i den här frågan som ligger närmast framför oss nu på rådet.

Anf. 94 HANS LINDE (v):

Ordförande! Jag ska inte gå in på diskussionen om historieskrivningen. Den kommer vi nog att få mer tid längre fram att diskutera och analysera. Det gäller EU:s agerande inklusive den svenska regeringens.

Då vill jag ändå anmäla avvikande mening när det gäller det underlag som funnits här men också det som utrikesministern har presenterat som något slags känsla eller vision inför det här mötet i och med att man inte är beredd att öppna för dialog med Hamas.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Det noteras.

Anf. 96 BODIL CEBALLOS (mp):

Då måste jag fråga lite grann, för jag har förstått på Carl Bildt tidigare att den svenska regeringen egentligen inte har något principiellt emot att föra dialog även med Hamas men att det i ditt fall inte har varit naturligt i och med att... Vad sade du?

Anf. 97 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Med samlingsregeringen.

Anf. 98 BODIL CEBALLOS (mp):

Ja, med samlingsregeringen, exakt.

Men det jag undrar över mest är: Vilken press har EU, eller vi, satt på Israel att faktiskt betala ut de här innehållna medlen tidigare? Det undrar jag, om vi alla är överens om att det är där det stora problemet är. Alla är överens om att det är de här ekonomiska problemen som har lett till den situation vi har i dag och att vi då inte har velat tala med alla parter. Vilken press har man satt på Israel, och vilken press kommer man att sätta på Israel nu? Nu har ni i alla fall ett möte tillsammans med Israels regering, om jag har förstått saken rätt.

Anf. 99 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jo, jag var där för tio dagar sedan och träffade då utrikesminister Livni – det var mitt femte möte eller någonting sådant. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Då har vi först att förhålla oss till det kända underlagets slutsatser etcetera. Där finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt och noterar avvikande mening från v. Därtill gör vi för säkerhets skull så att jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här i övrigt redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga och noterar avvikande mening från v även där.

Då är vi klara med Mellanöstern för i dag. Den kommer säkert tillbaka till oss.

Punkt 8, Initiativ för Arabförbundet och EU, är en diskussionspunkt. Där finns det inte slutsatser i den blå mappen, och det är heller inte sådant vi ska göra. Däremot har frågan varit i EU-nämnden tidigare. Då hade vi en majoritet för regeringens ståndpunkt. Det som har hänt sedan dess är såvitt jag vet ingenting, och det är just därför den kommer tillbaka. Vill utrikesministern ändå säga någonting särskilt? Nej.

Kan vi då konstatera att vi fortfarande har stöd här för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga? Ja.

2006/07:31
15 juni

Då går vi till punkt 9, Iran. Det är en diskussionspunkt där EU-nämnden har informerats tidigare, den 11 maj. Är det någonting särskilt utrikesministern vill säga där? Är det någon som vill säga någonting särskilt med anledning av detta? Jag finner inte så. Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar även i denna fråga.

Punkt 10, Sudan, är däremot en beslutspunkt. Den har också varit i EU-nämnden tidigare, den 20 april och den 11 maj. I båda fallen fanns det en majoritet för regeringens ståndpunkt. Slutsatsutkast är utlagda i den blå mappen.

Anf. 101 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag har väl inga större problem med texten, men vid sidan av texten finns det ju en del händelseutveckling, även om det antyds i texten.

Säkerhetsrådet har väl en delegation – det är möjligtvis till och med hela säkerhetsrådet – som är i Khartoum över helgen. Vi har fått ett besked – och det kommer säkert att förtydligas under helgen – från Khartoums sida att man accepterar icke bara det här så kallade *heavy support package* utan även den så kallade hybridmissionen, det vill säga den stora truppinsatsen i Darfurområdet som i så fall kommer att deployeras under senare delen av detta år.

Det är den ena händelseutvecklingen som det finns anledning att notera. Den andra är en serie, höll jag på att säga, av franska initiativ i frågan som kommer att kristallisera sig kring ett möte med en ny utvidgad kontaktgrupp för Sudan och Darfur i Paris den 25 dennes, i vilket bland annat under-tecknad kommer att delta. Där kommer det att diskuteras också med utgångspunkt från situationen i Tchad och flyktingarna där och eventuellt behov av olika andra insatser.

Diskussionen förs med betydande bredd, ibland kanske lite för stor bredd, skulle jag säga, när det gäller vad detta kommer att innebära.

Det är möjligt att den franska regeringen kommer att informera om detta på mötet, men det kommer inte att föranleda några slutsatser. De här slutsatserna är okej, men jag

ville bara nämna de här sakerna som liksom ligger lite i utkanten av slutsatserna.

Det är sedan starkt stöd för den politiska processen. Det är det enstaka viktigaste. Det är Jan Eliasson och Salim Salim.

Anf. 102 CARL B HAMILTON (fp):

Vi sitter i Sveriges riksdag. Det är väl angeläget att fråga utrikesministern om möjligheten, eller motsatsen, att Sverige ska delta i en insats i Sudan. Hur ser läget ut? Och varför är det sannolikt att Sverige inte kommer att vara med?

Anf. 103 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är ingen EU-nämndsfråga, men i alla fall. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Men betrakta detta som en rapport av läget just nu!

Anf. 104 KENNETH G FORSLUND (s):

Carl B Hamilton hann med att ställa den inledande frågan, och utrikesministern har redan besvarat min fråga.

Anf. 105 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Så långt det gick.

Men låt mig säga i den delen att här är vi mycket angelägna om att också samarbeta med Norge. Vi har en väldigt intim samplanering både politiskt och militärt i de här frågorna.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Punkt 11, EU:s initiativ mot dödsstraffet, känner nämnden igen. Senast var den här den 11 maj. Såvitt jag vet är den oförändrad i sak. Men vill utrikesministern säga någonting är han välkommen.

Anf. 107 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Kan vi då gå till beslut i den frågan? Det är en diskussionspunkt. Då ska jag konstatera att vi har stöd för regering-

ens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

2006/07:31
15 juni

Punkt 12 gäller Libyen. Även detta är en diskussionspunkt. Där hade vi en majoritet i nämnden den 19 maj. Jag lämnar ordet till utrikesministern om det är någonting nytt att säga med anledning av den. Det gäller alltså de bulgariska sjuksköterskorna med flera.

Anf. 109 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Både ordförandeskapet, utrikesminister Steinmeier, och kommissionen, Benita Ferrero-Waldner, var i Tripoli i ett och ett halvt dygn för tre eller fyra dygn sedan och förde förhandlingar. Vi hoppas att det ska leda till positivt resultat, och Sverige har förklarat att vi är beredda att bidra till ett paket som kan möjliggöra att man löser den här frågan. Men vi vet ännu inte om detta kommer att lyckas.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar även i denna fråga.

Det var dagordningspunkterna på den blå agendan. Sedan är det, som ni ser på den, andra möten i anslutning till rådets möte. Om dem behöver vi inte fatta några beslut här. Jag tycker själv att de är berörda av tidigare diskussioner, men om det är någon som vill passa på att fråga något om dessa kan ni naturligtvis göra det nu. Det är det inte. Är det någonting särskilt utrikesministern vill säga om dem? Det tror jag inte heller. Då tackar vi för informationen vad gäller den frågan och är då klara med den blå agendan för allmänna frågor och yttre förbindelser.

Sedan har vi en blå agenda även för det extra Gaercmötet om handel den 25 juni. Jag bedömer att innehållet även på den agendan är berört, så långt vi kan komma i dag. Därför tycker jag inte att vi behöver ta upp detta till beslut. Det är ingen som säger något annat om den heller. Kan vi då lägga den agendan till handlingarna? Jag finner så.

Det var egentligen den tredje delen på den gula agendan, information och samråd inför extra ministerrådsmöte den 25 juni.

Då är vi faktiskt klara med punkt 1, Allmänna frågor och yttre förbindelser, vad gäller beslutspunkterna. Jag ska, så att jag inte glömmer det, förstås också ställa A-punktslistan un-

der proposition. Detta är utsänt i två omgångar. Är det någonting särskilt utrikesministern vill säga om någon av dem? Nej. Är det några frågor om någon av dem?

Anf. 111 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har en fråga. Det är mer som en faktaupplysning. Det gäller den här första punkten som väl handlar om handel. Förslaget upptar två nya autonoma tullkvoter som öppnas den 1 juli i år. Dessutom sker ändringar i fråga om några redan gällande kvoter. Är det möjligt att få veta något mer runt omkring detta, vad det i grunden handlar om?

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Det är som vanligt också möjligt att samråda skriftligt om det är en detaljfråga eller så. Men är det någon som vill svara i dag? Nej.

Anf. 113 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det var så jag kände också. Men det är helt okej att få det skriftligt.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Ja, kan vi be om ett skriftligt svar vad gäller just den A-punkten? Vad gäller de övriga tror jag att vi kan fatta beslut i dag och sammanfatta med att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt när det gäller dessa.

Då är vi av med dem för i dag. Om det inte är något särskilt som utrikesministern i övrigt vill dela med oss är vi klara med varandra för i dag.

Anf. 115 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt mig bara nämna något, när vi ändå sitter här, som bör vara lite på radarskärmen.

Vi har en pågående eller uppseglande diskussion också angående de turkiska medlemskapsförhandlingarna och öppnandet av nya kapitel. Det har ni säkert noterat i åtminstone den internationella pressen.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Jag vill bara att detta ska finnas, vilket jag är övertygad om att det redan finns, på EU-nämndens radarskärm inför kommande diskussioner.

Det tror jag att det gör. Får jag fråga själv först vad det är för tidshorisont på den här spaningen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< som de kallar det, till hösten. Och hellre det än på toppmötet i juni, kan man ju tänka ur svenskt perspektiv. Finns det någon risk att det här kommer upp nu?

Anf. 117 Utrikesminister CARL BILDT (m):

De får tala om vad de vill när som helst. Det är ett fritt samhälle. Det är klart att det nu finns ett fokus på att försöka lösa ut fördragsfrågorna, men anslutningskonferens ligger efter.

Det var en helt teknisk sak. Att öppna de tre kapitlen är ingen större sak. Det är ingenting som skulle föranleda vår uppmärksamhet under normala omständigheter. Men det kommer väl att bli en del diskussion kring detta.

Det är möjligt att vi utrikesministrar när vi blir något arbetslösa av att statsministrarna ägnar sig åt fördragsfrågorna kommer att ägna viss uppmärksamhet åt detta. Jag ska också till Paris på tisdag. Det kommer självfallet att vara rätt högt upp på min samtalslista då.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Det finns anledning att återkomma.

Jag vill nämna just anslutningskonferensen till 21 och de tre kapitlen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Det som står i tidningarna att fransmännen vill blockera är ekonomiska och monetära unionen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Hade de blockerat det på tekniska grunder och menat att det varit några oregelbundenheter eller irregulariteter hade det varit en sak. Men blockeras det på politiska grunder är det självklart ett annat läge.

Anf. 118 CARL B HAMILTON (fp):

Jag vill understryka vikten av att utrikesministern bibehåller den svenska positionen. Inte minst i betänkandet KUU1 finns skrivningar som just avvisar tanken på att införa begränsningar på nya medlemsländer, nya kriterier eller någonting i den vägen.

Jag återkommer till en aspekt som jag tror att jag har talat med Carl Bildt om tidigare. Jag tycker att man då och då kan påminna cyprioterna om att omgivningen är ganska instabil.

Det kan uppstå massflyktssituationer. Ska cyprioterna kunna räkna på ett helhjärtat stöd från resten av Europeiska unionen kanske de ska visa en större flexibilitet i de frågor som övriga delar av Europeiska unionen fäster större avseende vid än de själva gör.

De är ändå i en utsatt del av världen. Det kan man väl påminna dem om.

Anf. 119 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag kan kommentera det genom att säga ja.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar alldeles särskilt för det. Därmed tackar vi utrikesministern så mycket för i dag och önskar lycka till på kommande rådsmöte. Vi kan då lämna punkt 1 på den gula agendan och gå in för landning på sammanträdet.

Innehållsförteckning

2006/07:31

15 juni

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp)	5
Anf. 7 LEIF PAGROTSKY (s)	6
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 9 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	6
Anf. 10 HANS LINDE (v)	8
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 12 KERSTIN LUNDGREN (c).....	8
Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	8
Anf. 14 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	8
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s)	9
Anf. 17 MAX ANDERSSON (mp).....	9
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 19 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	9
Anf. 20 CARL B HAMILTON (fp)	10
Anf. 21 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	10
Anf. 22 MAX ANDERSSON (mp).....	11
Anf. 23 KENNETH G FORSLUND (s)	11
Anf. 24 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	11
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 26 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp).....	12
Anf. 27 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	14
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 29 HANS LINDE (v)	14
Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp)	15
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 32 BODIL CEBALLOS (mp)	16
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 34 BODIL CEBALLOS (mp)	17

Anf. 35	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 36	Statsrådet CECILIA	
	MALMSTRÖM (fp).....	17
Anf. 37	KERSTIN LUNDGREN (c)	18
Anf. 38	HANS LINDE (v)	18
Anf. 39	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 40	Statsrådet CECILIA	
	MALMSTRÖM (fp).....	19
Anf. 41	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 42	HANS LINDE (v)	19
Anf. 43	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 44	Utrikesminister CARL BILDT (m)	19
Anf. 45	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 46	Utrikesminister CARL BILDT (m)	20
Anf. 47	BJÖRN HAMILTON (m).....	20
Anf. 48	CARINA ADOLFSSON	
	ELGESTAM (s)	20
Anf. 49	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 50	CARINA ADOLFSSON	
	ELGESTAM (s)	20
Anf. 51	Utrikesminister CARL BILDT (m)	20
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 53	Utrikesminister CARL BILDT (m)	21
Anf. 54	ELSE-MARIE LINDGREN (kd).....	21
Anf. 55	Utrikesminister CARL BILDT (m)	21
Anf. 56	KERSTIN LUNDGREN (c)	22
Anf. 57	Utrikesminister CARL BILDT (m)	22
Anf. 58	CARL B HAMILTON (fp).....	22
Anf. 59	Utrikesminister CARL BILDT (m)	22
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 63	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 64	BODIL CEBALLOS (mp).....	23
Anf. 65	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 67	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 69	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 71	KENNETH G FORSLUND (s)	25
Anf. 72	Utrikesminister CARL BILDT (m)	25

Anf. 73 KENNETH G FORSLUND (s).....	26	2006/07:31
Anf. 74 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	26	15 juni
Anf. 75 CARL B HAMILTON (fp)	26	
Anf. 76 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	26	
Anf. 77 CARL B HAMILTON (fp)	27	
Anf. 78 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	27	
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 80 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28	
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 82 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28	
Anf. 83 ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 84 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28	
Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 86 KERSTIN LUNDGREN (c).....	30	
Anf. 87 BJÖRN HAMILTON (m)	30	
Anf. 88 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	31	
Anf. 89 HANS LINDE (v)	32	
Anf. 90 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	32	
Anf. 91 KENNETH G FORSLUND (s).....	33	
Anf. 92 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	33	
Anf. 93 ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 94 HANS LINDE (v)	34	
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 96 BODIL CEBALLOS (mp)	34	
Anf. 97 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	34	
Anf. 98 BODIL CEBALLOS (mp)	34	
Anf. 99 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	35	
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	35	
Anf. 101 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	35	
Anf. 102 CARL B HAMILTON (fp)	36	
Anf. 103 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	36	
Anf. 104 KENNETH G FORSLUND (s).....	36	
Anf. 105 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	36	
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 107 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	36	
Anf. 108 ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 109 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	37	
Anf. 110 ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 111 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	37	
Anf. 112 ORDFÖRANDEN.....	38	

2006/07:31
15 juni

Anf. 113	CARINA ADOLFSSON	
ELGESTAM (s)		38
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 115	Utrikesminister CARL BILDT (m)	38
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 117	Utrikesminister CARL BILDT (m)	38
Anf. 118	CARL B HAMILTON (fp)	39
Anf. 119	Utrikesminister CARL BILDT (m)	39
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	39